U D H Ë Z I M
Nr.2, datë 10.4.2003

PËR PROCEDURAT TATIMORE

Në mbështetje te nenit 102, pika 4 të Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë dhe në zbatim të nenit 74 të ligjit nr.8560, datë 22.12.1999 "Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë", Ministri i Financave,

U D H Ë Z O N:

1. ADMINISTRATA TATIMORE

1.1. Përbërja e administratës tatimore

Administrata tatimore është i vetmi autoritet që administron tatimet dhe taksat në Republikën e Shqipërisë. Administrata tatimore përbëhet nga:

Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve
Degët e tatimeve në rrethe
Komisioni i apelimit të tatimeve
Zyrat tatimore të pushtetit vendor

Asnjë autoritet tjetër nuk mund të administrojë tatime dhe taksa. Zyrat tatimore të pushtetit vendor administrojnë tatime e taksa për aq sa legjislacioni tatimor ua lejon atyre një gjë të tillë.

1.2. Detyrat e administratës tatimore

Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve dhe degët e saj në rrethe kryejnë detyrat e përcaktuara në nenet 17 e 18 të ligjit.

Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve kryen detyrat e mëposhtme:

- Organizon dhe drejton veprimtarinë e të gjithë administratës tatimore për të siguruar mbledhjen e detyrimeve tatimore me karakter kombëtar.
- Studion dhe përpunon politikat fiskale të shtetit në periudha të caktuara kohe, nëpërmjet propozimit dhe përgatitjes së projektligjeve dhe akteve të tjera nënligjore që kanë të bëjnë me tatimet dhe taksat në Republikën e Shqipërisë.
- Përgatit udhëzime dhe rregullore në zbatim të legjislacionit tatimor.
- Siguron një zbatim uniform të ligjeve dhe të rregulloreve që kanë të bëjnë me tatimet.
- Përgatit udhëzime, metodika, shpjegime dhe opinione për edukimin e tatimpaguesve për zbatimin e legjislacionit tatimor.
- Përgatit projektprogramin e të ardhurave tatimore për vitin pasardhës.
- Mbledh sistematikisht të dhëna, mbikëqyr tatimet dhe taksat kombëtare dhe ato vendore, si dhe përgatit raporte e analiza që kanë të bëjnë me mbledhjen e të ardhurave tatimore.
- Zgjidh konfliktet ndërmjet degëve.
- Siguron bashkëpunimin e institucioneve të specializuara të kontabilitetit për sa ato janë të lidhura me zbatimin e sistemit tatimor.
- Organizon dhe vë në jetë edukimin profesional dhe trajnimin e personelit të organeve tatimore.
- Siguron etikën profesionale brenda Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve dhe degëve të saj.
- Kryen të gjitha detyrat e tjera të nevojshme për administrimin e drejtë të sistemit tatimor.

Për përgatitjen e projektprogramit të të ardhurave tatimore për vitin pasardhës në shkallë vendi, Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, përdor metodat dhe teknikat e njohura të analizës dhe të programimit financiar në nivel makroekonomik. Tregues bazë të këtij programimi janë: ecuria e realizimit të të ardhurave tatimore në vite për çdo lloj tatimi, treguesit e rritjes ekonomike për vitin planifikues, niveli mesatar dhe ai i parashikuar i inflacionit, ndikimi i ndryshimeve në legjislacionin fiskal, ndikimi i ndryshimeve të ndjeshme strukturore në ekonomi.

Për përgatitjen e projektprogramit të të ardhurave tatimore për vitin pasardhës në shkallë rrethi, degët e tatimeve marrin për bazë numrin e tatimpaguesve, formën juridike të tyre, llojin e veprimtarisë që kryejnë, të dhënat mbi volumin e xhiros së realizuar në periudhat e mëparshme, detyrimet e pagueshme sipas dispozitave të ligjeve të veçanta tatimore etj..

Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve ka degët e veta në rrethe. Kryetari i degës drejton degën e

tatimeve. Ai emërohet dhe shkarkohet nga Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve. Degët e tatimeve pajisin tatimpaguesit me certifikatë tatimore, hartojnë projektprogramin e të ardhurave tatimore për rrethin, ndjekin dhe përgjigjen për realizimin e programit të të ardhurave tatimore, përpunojnë deklaratat tatimore, përcaktojnë dhe nxjerrin detyrimin tatimor, bëjnë ruajtjen dhe organizimin e dokumentacionit, kryejnë kontrollin e tatimpaguesve dhe mbledhjen e tatimeve, zbatojnë vendimet e veçanta të ekzekutimit.

1.3. Komisioni i apelimit të tatimeve

Komisioni i apelimit të tatimeve është pjesë e administratës tatimore, siç përcaktohet në nenin 15 të ligjit. Ai përbëhet nga 7 persona që emërohen nga Ministri i Financave. Një nga anëtarët e këtij komisioni është punonjës i Ministrisë së Drejtësisë, një punonjës i Ministrisë së Financave dhe dy punonjës të administratës tatimore. Emërimi i tyre nga Ministri i Financave bëhet me propozim të titullarëve të institucioneve të mësipërme. Përfaqësuesi i Ministrisë së Financave është edhe kryetar i komisionit të apelimit të tatimeve, i cili ka autoritetin e mbledhjes së këtij komisioni. Dy anëtarët e tjerë të komisionit emërohen nga Ministri i Financave sipas propozimit të Bashkimit të Dhomave të Tregtisë dhe Industrisë në konsultim me shoqatat e biznesit dhe anëtari tjetër mbi bazën e propozimit të shoqatave të ekonomistëve. Anëtarët e komisionit të apelimit të tatimeve duhet të jenë me profesionin e ekonomistit dhe juristit. Në përbërje të komisionit do të jetë edhe një sekretar. Mandati i anëtarëve të komisionit të apelimit të tatimeve është jo më pak se dy vjet, me të drejtë ripropozimi dhe riemërimi. Komisioni i apelimit të tatimeve i merr vendimet me shumicë të thjeshtë votash. Votimi i anëtarëve të komisionit bëhet i hapur.

Ky komision mblidhet sa herë është e nevojshme për shqyrtimin në afat të ankesave të tatimpaguesve. Anëtarët e komisionit shpërblehen për çdo mbledhje të komisionit.

Komisioni i apelimit të tatimeve nuk mund të shqyrtojë një ankesë të një tatimpaguesi nëse kjo ankesë nuk është shqyrtuar më parë në nivelin më të ulët të apelimit.

Vendimet e komisionit të apelimit të tatimeve janë të pavarura. Ato nuk mund të ndikohen, influencohen apo diktohen nga asnjë autoritet tjetër, kushdo qoftë ai. Për të marrë vendimet e tij, komisioni është i veshur me të gjithë autoritetin e nevojshëm për shqyrtimin e ankesave të tatimpaguesve, përfshirë këtu të drejtën për të bërë hetime, verifikime dhe rillogaritje të detyrimeve tatimore të përcaktuara. Vendimet e komisionit të apelimit të tatimeve merren me shumicë votash.

1.4. Marrëdhëniet e administratës tatimore me organet e tjera shtetërore.

Në zbatim të nenit 23 të ligjit, organet tatimore nuk mund të ngarkohen me detyrën për të vjelë detyrime të tjera me natyrë jotatimore që kanë tatimpaguesit ndaj organeve të tjera shtetërore ose për të kërkuar plotësimin e çfarëdo kushti tjetër të vënë nga këto organe. Përjashtim këtu bëhet vetëm në rastet kur me ligj përcaktohet ndryshe, pra kur me ligj përcaktohet shprehimisht se tatimpaguesi nuk mund të pajiset me certifikatë të ushtrimit të veprimtarisë pa plotësuar kushtin e caktuar.

1.5. Marrëveshjet me autoritetet e huaja tatimore

Në zbatim të nenit 24 të ligjit, të drejtën ligjore për zbatimin e marrëveshjeve apo konventave bilaterale dhe multilaterale, të cilat përmbajnë dispozita tatimore, e ka Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve dhe jo degët e tatimeve në rrethe. Në rastet kur tatimpaguesit paraqiten në degët e tatimeve në rrethe dhe kërkojnë përjashtime apo lehtësi tatimore që lidhen me zbatimin e marrëveshjeve ndërkombëtare të përfunduara nga vendi ynë, ato duhet t'i kalohen për shqyrtim Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve. Ky rregull do të zbatohet për marrëveshjet bilaterale për eliminimin e tatimeve të dyfishta dhe për parandalimin e evazionit fiskal të përfunduara nga vendi ynë, si dhe për dispozitat tatimore që mund të përmbajnë marrëveshje të tjera, si marrëveshjet për transportin ndërkombëtar, marrëveshjet e ndihmave, marrëveshjet e kredive etj. Degët e tatimeve në rrethe, në çdo rast zbatojnë me përpikmëri legjislacionin e brendshëm tatimor. Ato veprojnë sipas dispozitave të marrëveshjeve ndërkombëtare, vetëm në rastin kur marrin përgjigje zyrtare me shkrim nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve.

2. PROCEDURAT E ADMINISTRIMIT TË TATIMEVE

2.1. Regjistrimi i tatimpaguesve.

2.1.1. Për të pasur të drejtën e pajisjes me certifikatën e ushtrimit të veprimtarisë, të gjithë personat janë të detyruar të fitojnë personalitetin juridik, të drejtën juridike për të ushtruar veprimtari, pra të marrin vendimin përkatës të gjykatës. Menjëherë pas marrjes së këtij vendimi, personi kërkon të

regjistrohet në organet tatimore, pra të pajiset me certifikatën e ushtrimit të veprimtarisë duke plotësuar formularin e kërkesës për regjistrim, forma e të cilit është sipas modelit të përcaktuar nga ana e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve.

Një person që nuk kërkon të pajiset me certifikatën e ushtrimit të veprimtarisë dhe ushtron në fakt veprimtari, nuk është i përjashtuar nga përgjegjësia tatimore. Në këtë rast, personi është objekt i sanksioneve në bazë të dispozitave të këtij ligji dhe të ligjeve të tjera tatimore, për ushtrim veprimtarie pa leje.

Për t'u pajisur me certifikatën e ushtrimit të veprimtarisë, veprohet si më poshtë:

a. Personat juridikë e fizikë me qarkullim vjetor më të madh se kufiri i regjistrimit për tatimin mbi vlerën e shtuar, përveç vendimit të gjykatës paraqesin edhe kërkesën për regjistrim duke plotësuar formularin përkatës. Kërkesa për regjistrim, paraqitet vetëm në organin tatimor të rrethit ku personi ka selinë. Selia e tatimpaguesit është vendi ku ai ushtron aktivitetin kryesor të tij. Së bashku me kërkesën për regjistrim, këta persona duhet të paraqesin statutin, aktin e themelimit të shoqërisë, aktmarrëveshjen me Institutin e Sigurimeve Shoqërore dhe vërtetimin për anëtarësimin në Dhomën e Tregtisë. Ata duhet të plotësojnë gjithashtu dhe çdo kërkesë tjetër të përcaktuar në ligje të tjera. Organet tatimore nuk pajisin tatimpaguesin me certifikatën e ushtrimit të veprimtarisë, kur dispozitat ligjore në fuqi kërkojnë plotësimin e kushteve të tjera përpara pajisjes me këtë certifikatë.

Personat fizikë e juridikë me qarkullim vjetor më të madh se kufiri i regjistrimit për TVSH-në, të cilët plotësojnë të gjitha kërkesat e mësipërme, regjistrohen dhe pajisen nga organi tatimor i rrethit me certifikatën përkatëse të ushtrimit të veprimtarisë, brenda pesë ditësh nga momenti i paraqitjes së kërkesës për regjistrim dhe formularit përkatës. Regjistrimi dhe certifikata e ushtrimit të veprimtarisë së tatimpaguesit është e përhershme, pra ajo merret në momentin e krijimit dhe regjistrimit për herë të parë të tatimpaguesit dhe nuk përsëritet çdo vit.

b. Personat juridikë e fizikë me qarkullim vjetor më të vogël se kufiri i regjistrimit për tatimin mbi vlerën e shtuar, tatimpaguesit e taksës vendore mbi biznesin e vogël, përveç vendimit të gjykatës, paraqesin edhe kërkesën për regjistrim duke plotësuar formularin përkatës. Këto persona paraqesin gjithashtu edhe kontratën me Institutin e Sigurimeve Shoqërore. Ato duhet të plotësojnë gjithashtu dhe çdo kërkesë tjetër të përcaktuar në ligjin nr. 8978, datë 12.12.2002 "Për taksën vendore mbi biznesin e vogël" dhe në ligje të tjera, si pajisja paraprakisht me licencën profesionale.

Personat fizikë e juridikë me qarkullim vjetor më të vogël se kufiri i regjistrimit për TVSH-në, të cilët plotësojnë të gjitha kërkesat e mësipërme, regjistrohen dhe pajisen nga organi tatimor i rrethit me certifikatën përkatëse të ushtrimit të veprimtarisë, brenda pesë ditësh nga momenti i paraqitjes së kërkesës për regjistrim dhe formularit përkatës nga ana e tyre. Regjistrimi dhe certifikata e ushtrimit të veprimtarisë jepet çdo vit, brenda afatit dhe procedurave të përcaktuara në ligjin nr. 8978, datë 12.12.2002 "Për taksën vendore mbi biznesin e vogël".

c. Të gjithë tatimpaguesit janë të detyruar t'u njoftojnë organeve tatimore ndryshimet e mëposhtme:

- ndryshimin e emrit;
- ndryshimin e adresës së selisë;
- ndryshimin e adresës së filialeve, degëve ose njësive;
- ndryshimin në formën juridike;
- krijimin ose hapjen e filialeve, degëve ose njësive të reja;
- ndryshimet në llojin e veprimtarisë ekonomike.

Njoftimi bëhet brenda 30 ditëve, nga data në të cilën tatimpaguesi ka bërë ndryshimet e mësipërme.

2.1.2. Tërheqja e certifikatës së ushtrimit të veprimtarisë është një masë ndëshkuese e përkohshme që ndërmerret nga organi tatimor që ka lëshuar këtë certifikatë. Kjo masë merret në të gjitha rastet kur tatimpaguesi kryen shkelje të rënda, siç është mospagimi i detyrimeve të prapambetura tatimore (përfshirë këtu gjobat dhe interesat eventuale) për të cilat ligjet specifike tatimore parashikojnë mbylljen e veprimtarisë dhe vetëm pasi ndaj tatimpaguesit janë marrë të gjitha masat e tjera paraprake administrative të parashikuara nga këto ligje. Tatimpaguesi, të cilit i është hequr përkohësisht certifikata e ushtrimit të veprimtarisë, nuk ka të drejtë të ushtrojë më aktivitet. Ushtrimi i aktivitetit në këtë rast, konsiderohet si aktivitet i paregjistruar (pa leje) dhe dënohet, siç përcaktohet në nenin 49 të ligjit "Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë". Kur tatimpaguesi e ka rregulluar situatën, e cila çoi në heqjen e certifikatës së ushtrimit të veprimtarisë,

organi tatimor bën rikthimin e saj.

2.1.3. Tatimpaguesit që kanë vendosur ta mbyllin veprimtarinë e tyre (të çregjistrohen), kërkojnë nga gjykata, ku kanë marrë të drejtën për të ushtruar veprimtari, të marrë vendimin përkatës të mbylljes së veprimtarisë. Gjykata njofton organin tatimor të rrethit përkatës për kërkesën e tatimpaguesit. Organi tatimor, kur tatimpaguesi nuk ka paguar të gjitha detyrimet tatimore (përfshirë këtu dhe dënimet administrative e interesat eventuale), brenda 20 ditëve nga data e marrjes së njoftimit nga gjykata paraqet kundërshtimin për çregjistrimin e këtij tatimpaguesi. Kur organi tatimor e paraqet kundërshtimin përkatës brenda 20 ditëve, gjykata nuk mund të marrë vendim për çregjistrimin e tatimpaguesit. Këtë vendim ajo mund ta marrë, vetëm pasi organi tatimor i rrethit përkatës, ka tërhequr kundërshtimin dhe ka konfirmuar me shkrim se tatimpaguesi që kërkon mbylljen e veprimtarisë ka rregulluar situatën dhe nuk ka më detyrime tatimore të papaguara (përfshirë këtu gjobat dhe interesat eventuale).

Në qoftë se për një tatimpagues të çregjistruar vërtetohet më vonë se ka pasur një detyrim tatimor të papaguar, çregjistrimi nuk e çliron atë nga përgjegjësia për të paguar këto detyrime së bashku me penalitetet përkatëse.

2.1.4. Organet tatimore kanë të drejtë të çregjistrojnë çdo tatimpagues, kur provohet se ai për çfarëdo arsye, në vitin e fundit fiskal, nuk ka ushtruar veprimtari. Në këtë rast, këta tatimpagues mbahen pasivë në një regjistër të veçantë të organeve tatimore. Mund të kalohen në të regjistruar si pasivë, të gjithë tatimpaguesit që gjatë vitit të mëparshëm kalendarik, realisht nuk kanë kryer xhiro. Theksojmë se këtu bëhet fjalë për tatimpaguesit që realisht nuk kanë kryer xhiro dhe për këtë nuk kanë deklaruar për më shumë se 12 muaj rresht. Pra, para ndërmarrjes së hapit për kalimin si pasivë të një tatimpaguesi, organi tatimor paraprakisht provon me sa më shumë fakte e dokumente se ai realisht gjatë 12 muajve të fundit nuk ka kryer aktivitet. Me fjalë të tjera, për çdo tatimpagues të tillë, paraprakisht ndërmerren këto veprime:

1. Të jetë marrë një konfirmim me shkrim nga sektori i policisë tatimore (përgjegjësi i këtij sektori dhe inspektori i zonës përkatëse) se tatimpaguesi, nga verifikimi në vendin apo adresën e deklaruar të ushtrimit të veprimtarisë, nuk është gjendur.

2. Të jetë verifikuar në vend, duke mbajtur një procesverbal prej jo më pak se dy person (një inspektor i sektorit të vlerësimit dhe mbledhjes dhe një inspektor kontrolli), i cili të vërtetojë se tatimpaguesi nuk është gjendur.

3. Të jetë vërtetuar përsëri nëpërmjet një procesverbali të hartuar nga inspektori përkatës, që tatimpaguesi gjatë vitit të fundit tatimor nuk ka kryer asnjë import.

4. Të jetë vërtetuar gjithashtu nëpërmjet një procesverbali të hartuar nga inspektori përkatës që tatimpaguesi gjatë vitit të fundit tatimor nuk ka kryer asnjë lek xhiro nëpërmjet të dhënave, që disponohen nga thesari.

5. Të jenë bërë të gjitha përpjekjet e tjera të mundshme nëpërmjet verifikimit të të dhënave të tjera si të PMU-ve, të Bankës Botërore, etj., si dhe të dhënave që mund të rezultojnë gjatë ushtrimit të kontrolleve në tatimpagues të tjerë.

Vetëm pasi janë ndërmarrë të gjithë hapat e mësipërm, sektori i regjistrimit, të gjithë këta tatimpagues i kalon në të regjistruar si pasivë, gjë që me fjalë të tjera do të thotë që këta tatimpagues nuk janë çregjistruar përfundimisht, por mbahen të regjistruar si pasivë. Në këtë moment për këta tatimpagues nuk është e detyrueshme të printohen deklaratat mujore të TVSH-së, pasi ata nuk do të jenë më të detyruar të deklarojnë.

Pasi këta tatimpagues të kenë kaluar në pasivë, ata do të jenë nën mbikëqyrjen e vazhdueshme të organit tatimor. Mbikëqyrja në këtë rast nënkupton verifikimin e vazhdueshëm të të dhënave të doganës, të thesarit, të të dhënave nga kontrollet e ushtruara në subjekte të tjera, të të dhënave të financuesve të tjerë të ndryshëm si PMU-të etj.. Në rastin kur nga këto të dhëna rezulton se tatimpaguesi ka kryer aktivitet, ai kalohet në tatimpaguesit e regjistruar si aktivë dhe ndaj tij merren të gjitha masat e duhura ligjore.

2.2. Përcaktimi i detyrimit tatimor

2.2.1. Detyrimet tatimore përcaktohen siç parashikohet në ligjet e veçanta tatimore. Për këtë përdoren mënyrat e njohura të përcaktuara në këto ligje, të cilat janë:

a. Vetëvlerësimi dhe vetëdeklarimi i detyrimit tatimor. Kjo mënyrë përdoret në përgjithësi për tatimet indirekte si TVSH-ja dhe akciza, si dhe për një kategori të ardhurash personale si: të ardhurat

nga qiratë, të ardhurat nga emfiteoza, të ardhurat nga e drejta e autorit, përfshirë honoraret nga pronësia intelektuale dhe honoraret industriale nga patentat, emri tregtar, etj. Vetëvlerësim dhe vetëdeklarim bëhet edhe për të ardhurat me burime jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë të realizuara nga një person rezident shqiptar etj..

b. Parapagimi i detyrimit tatimor. Kjo mënyrë përdoret vetëm në rastin e parapagimit të tatimit mbi fitimin gjatë vitit ushtrimor. Në këtë rast vlerësimi përfundimtar i detyrimit tatimor, bëhet në momentin e paraqitjes së deklaratës vjetore të të ardhurave të tatueshme (të fitimit dhe humbjes).

c. Mbajtja në burim. Kjo mënyrë përdoret kryesisht për tatimin mbi të ardhurat personale si: për pagat, për interesat, dividentët, huatë, kalimin e pronësisë, lojrat e fatit, sipas përcaktimit në ligjin nr. 8438, datë 28.12.1998 "Për tatimin mbi të ardhurat".

Por cilado qoftë mënyra e përcaktimit të detyrimit tatimor, organet tatimore kanë për detyrë të kontrollojnë saktësinë e përcaktimit të të gjitha detyrimeve tatimore. Nëpërmjet kontrolleve, mund të kryhet verifikimi i saktësisë së deklarimeve tatimore për tatimin mbi fitimin, për TVSH-në dhe për të gjitha llojet e tjera të detyrimeve tatimore.

Nëse nga një kontroll i ushtruar për tatimin mbi fitimin, rezulton se fitimi i deklaruar nga tatimpaguesi, mbi bazën e deklaratës vjetore të të ardhurave të vitit ose viteve paraardhës, nuk është i vërtetë, organet tatimore korrigjojnë jo vetëm detyrimin tatimor të vitit ose viteve paraardhëse, por mbi bazën e këtyre detyrimeve të korrigjuara, ndryshojnë edhe këstet e parapagimit të tatimit mbi fitimin për vitin korent. Për këtë qëllim, ato respektojnë të gjitha standardet e njohura të kontrollit, duke njoftuar njëkohësisht në mënyrë zyrtare tatimpaguesin e kontrolluar.

Në të njëjtën mënyrë veprohet edhe në rastet kur nga kontrollet e ushtruara nga organet tatimore rezulton se tatimpaguesi i kontrolluar nuk i ka deklaruar të paguara të gjitha detyrimet tatimore. Edhe në këtë rast pra, organet tatimore njoftojnë zyrtarisht tatimpaguesin për vlerësimin e detyrimit të ri tatimor të bërë lidhur me të.

2.2.2. Organet tatimore bëjnë vlerësim të detyrimit tatimor të tatimpaguesve me metodat alternative të përcaktuara në nenin 36 të ligjit, duke improvizuar situatën reale të tyre, nëpërmjet rikarakterizimit të transaksioneve të kryera nga ana e tyre gjatë një periudhe tatimore të caktuar. Një gjë e tillë vendoset të bëhet nga organet tatimore vetëm në qoftë se për tatimpaguesin ekzistojnë kushtet e mëposhtme:

a. Kur tatimpaguesi, për një periudhë të caktuar tatimore nuk ka deklaruar detyrimet tatimore të tij, siç përcaktohet në ligjet specifike tatimore. Kështu për shembull nëse një tatimpagues nuk paraqet deklaratën mujore të TVSH-së për një periudhë tatimore të caktuar apo për disa periudha tatimore (muaj), organi tatimor, pasi ka zbatuar të gjitha procedurat paraprake të përcaktuara në ligjin nr. 7928, datë 27.4.1995 dhe në udhëzimin në zbatim të tij, ka të drejtë të bëjë një vlerësim nga zyra të detyrimit tatimor të këtij tatimpaguesi. Në të njëjtën mënyrë veprohet edhe në rastet kur tatimpaguesi nuk paraqet deklaratat e tjera tatimore si: deklaratën e të ardhurave të tatueshme (bilancin e veprimtarisë ekonomiko-financiare) të një viti të caktuar, deklaratën e akcizës, deklaratat e tatimit mbi të ardhurat personale për ato kategori të ardhurash, për të cilat deklarimi sipas ligjit përkatës është i detyrueshëm.

b. Kur gjatë kontrollit të kryer nga organet tatimore nuk gjendet dokumentacioni i duhur për përcaktimin e detyrimit tatimor ose kur ky dokumentacion është me të meta të tilla serioze, të cilat nuk lejojnë paraqitjen e situatës reale të tatimpaguesve dhe llogaritjen e detyrimeve të tyre tatimore. Kemi të bëjmë me një situatë të tillë për shembull në rastet kur gjatë kontrollit tatimpaguesi nuk paraqet asnjë dokument për transaksionet e kryera gjatë një periudhe tatimore, nuk ka mbajtur asnjë regjistrim siç përcaktohet në ligjin nr.7661, datë 19.1.1993 "Për kontabilitetin", në ligjin nr.7928, datë 27.4.1995 "Për TVSH-në", në ligjin nr. 8438, datë 28.12.1998 "Për tatimin mbi të ardhurat" dhe në ligjin nr.7758, datë 12.10.1993 "Për dokumentimin dhe mbajtjen e llogarive për tatimet". Kemi të bëjmë gjithashtu me një situatë të tillë edhe në rastet kur gjatë kontrollit provohet se tatimpaguesi nuk ka paraqitur një pjesë të dokumentacionit ose të regjistrimeve, si dhe kur dokumentacioni dhe regjistrimet e paraqitura janë dukshëm me të meta, të pavërteta dhe të pabesueshme.

c. Kur, gjatë kontrollit të kryer nga organet tatimore, rezulton se tatimpaguesit kanë manipuluar dukshëm e në mënyrë të qartë çmimet e shitjes së mallrave apo të shërbimeve.

Në kushtet e përcaktuara në pikat "a", "b" dhe "c" më sipër, organet tatimore janë të detyruara të përdorin metodat alternative të vlerësimit tatimor, të përcaktuara në nenin 36 të ligjit, duke vepruar si më poshtë:

- Në situatën kur tatimpaguesi nuk ka paraqitur një deklaratë tatimore për një periudhë të caktuar siç përshkruhet në pikën "a" më sipër, organet tatimore mund të kryejnë një kontroll në vend të situatës së tatimpaguesit. Kur kryerja e kontrollit në vend, për çfarëdo arsye, nuk është e mundur, organet tatimore bëjnë vlerësim tatimor nga zyra për periudhën përkatëse tatimore. Për të bërë këtë vlerësim, organet tatimore gjykojnë mbi bazën e të dhënave që mund të disponojnë për këtë tatimpaguesit, siç janë për shembull të dhënat e periudhave të mëparshme tatimore, të dhënat për importet, të dhënat për transaksionet e kryera me fonde buxhetore (të marra në degët e thesarit) apo me fonde të donatorëve të ndryshëm, të dhënat e siguruara nga klientët ose furnitorët e tatimpaguesit, të dhënat për numrin e punonjësve, të dhënat për çmimet e mallrave ose shërbimeve të kryera nga tatimpagues të tjerë të ngjashëm etj.. Kjo mënyrë e vlerësimit tatimor përdoret sidomos lidhur me detyrimet tatimore për TVSH-në. Vlerësimi tatimor nga zyra mbi bazën e këtyre të dhënave bëhet vetëm pasi ndaj tatimpaguesit janë respektuar të gjitha procedurat e përcaktuara në ligjin dhe në udhëzimin "Për TVSH-në". Vlerësimi tatimor nga zyra i kryer si më sipër, i dërgohet tatimpaguesit zyrtarisht dhe ky shërben njëkohësisht si njoftim detyrimi dhe kërkesë për të paguar. Vlerësim tatimor nga zyra mund të bëhet edhe për detyrimet tatimore për tatimin mbi fitimin, në rastet kur ushtrimi i kontrollit në vend është i pamundur jo për arsye që kanë të bëjnë me punën e organeve tatimore, por me faktin se tatimpaguesi nuk gjendet ose ai refuzon të kontrollohet. Vlerësimi tatimor nga zyra për këto raste, bëhet duke u bazuar në të dhënat e periudhave të mëparshme, kapacitetet dhe aktivet që zotëron tatimpaguesi, në numrin e të punësuarve, llojin e veprimtarisë etj.. Tatimpaguesi ka të drejtë të apelojë vlerësimin tatimor sipas procedurave të parashikuara në ligj.

- Siç përmendet në piken "b" më sipër, kur gjatë kontrollit të kryer nga organet tatimore nuk gjendet dokumentacioni i duhur për përcaktimin e detyrimit tatimor ose kur ky dokumentacion është me të meta të tilla serioze, të cilat nuk lejojnë paraqitjen e situatës reale të tatimpaguesve dhe llogaritjen e detyrimeve të tyre tatimore organet tatimore përdorin metodat alternative të përcaktimit të detyrimeve tatimore. Në të gjitha këto raste, organet tatimore kanë të drejtë të rikarakterizojnë transaksionet e tatimpaguesit, duke improvizuar një situatë sa më reale të tij, në mënyrë që të përcaktojnë detyrimet tatimore nëpërmjet vlerësimit tatimor, i cili i jepet tatimpaguesit në përfundim të kontrollit. Për të bërë një gjë të tillë, organet tatimore gjykojnë mbi bazën e të dhënave që mund të disponojnë për këtë tatimpagues, siç janë për shembull të dhënat e periudhave të mëparshme tatimore, të dhënat për importet, të dhënat për transaksionet e kryera me fonde buxhetore (të marra në degët e thesarit) ose me fonde të donatorëve të ndryshëm, të dhënat e siguruara nga klientët apo furnitorët e tatimpaguesit, të dhënat për numrin e punonjësve, të dhënat për çmimet e mallrave ose shërbimeve të kryera nga tatimpagues e tjerë të ngjashëm, të dhënat për kapacitetet dhe aktivet që zotëron tatimpaguesi etj.. Vlerësimi tatimor i kryer si më sipër i dërgohet tatimpaguesit zyrtarisht dhe ky shërben njëkohësisht si njoftim detyrimi dhe kërkesë për të paguar këtë detyrim. Tatimpaguesi ka të drejtë të apelojë vlerësimin tatimor sipas procedurave të parashikuara në ligj.

- Organet tatimore bëjnë vlerësim të detyrimit tatimor me metodat alternative edhe në rastin kur, gjatë kontrolleve të kryera, rezulton se tatimpaguesit manipulojnë dukshëm e në mënyrë të qartë me çmimet e shitjes së mallrave ose të shërbimeve. Për të bërë vlerësimin tatimor, në këtë rast, administrata tatimore merr për bazë çmimet reale të tregut. Çmimet reale të tregut, sigurohen nëpërmjet burimeve të mundshme të informacionit, nëpërmjet shpalljeve ose afishimeve publike, reklamave etj., si dhe në bazë të kontrolleve e sondazheve të herëpashershme të administratës tatimore pranë tatimpaguesve. Këto sondazhe ose kontrolle janë të përpikta në vend dhe kryhen posaçërisht për të konstatuar çmimet reale të shitjes nga ana e tatimpaguesve në momente të caktuara. Ato kryhen në mënyrë të befasishme, 3 deri në 4 herë në muaj dhe shoqërohen kurdoherë me anë të një procesverbali konstatimi, të cilët futen në dosjen e tatimpaguesit. Kontrolle ose sondazhe të tilla kryhen sidomos pranë tatimpaguesve më të mëdhenj dhe për një numër të kufizuar mallrash ose shërbimesh.

2.2.3. Tatimpaguesit, që kryejnë furnizime mallrash ose shërbimesh, janë të detyruar të afishojnë çmimet e shitjes së mallit ose të shërbimit që furnizojnë, pavarësisht nga natyra e furnizimit dhe nga statusi i blerësit. Kjo dispozitë është e detyrueshme për të gjithë tatimpaguesit si për ata që bëjnë furnizime mallrash ose shërbimesh me pakicë, ashtu dhe për ata që bëjnë furnizime mallrash ose shërbimesh me shumicë, pavarësisht nga fakti se janë tatimpagues që i nënshtrohen dhe janë regjistruar për taksën vendore mbi biznesin e vogël ose i nënshtrohen dhe janë të regjistruar në tatimin mbi vlerën e shtuar. Për tatimpaguesit që furnizojnë mallra ose shërbime me pakicë, kjo do të thotë se ata janë të detyruar të afishojnë në mënyrë të dukshme çmimin e çdo malli ose shërbimi që ata

furnizojnë. Kurse tatimpaguesit që furnizojnë mallra ose shërbime me shumicë, në bazë të kësaj dispozite janë të detyruar gjithashtu që të kenë disponibile në vendin e furnizimit listën e çmimeve të mallrave ose shërbimeve që furnizojnë. Kjo listë i vihet në dispozicion administratës tatimore sa herë që kjo e fundit e kërkon një gjë të tillë.

2.3. Pagimi i detyrimeve tatimore

2.3.1. Detyrimet tatimore paguhen në degët e bankave, në agjencitë bankare dhe në zyrat postare, organet qendrore drejtuese të të cilave kanë marrëveshje me Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve. Në këto marrëveshje përcaktohet lloji i detyrimit që do të arkëtohet për llogari të organeve tatimore, vendi i arkëtimit të këtyre detyrimeve, kushtet që duhet të plotësohen dhe mënyra e dhënies së informacioneve për pagesat e arkëtuara.

2.3.2. Detyrimet tatimore paguhen sipas afateve të përcaktuara në ligjet e veçanta tatimore.

Detyrimi mujor për tatimin mbi vlerën e shtuar paguhet brenda datës 14 të muajit pasardhës. Askush nuk mund ta shtyjë afatin e pagesës së këtij detyrimi.

Për llojet e tjera të detyrimeve tatimore, në raste të veçanta e të argumentuara nga tatimpaguesi, Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve, me kërkesën e tatimpaguesit, mund të lëshojë një autorizim me shkrim për miratimin e zgjatjes së afatit të pagesës. Zgjatja e afatit të pagesës nuk mund të jetë më shumë se 30 ditë nga afati i përcaktuar në ligjet e veçanta tatimore. Autorizimi për miratimin e zgjatjes së afatit të pagesës së një detyrimi tatimor për tatimpaguesit që kërkojnë një gjë të tillë jepet në rastet e mëposhtme:

- Kur tatimpaguesi provon se nuk mundet ta respektojë afatin për shkaqe shëndetësore të tij ose të stafit të tij, që merret me përgatitjen e deklaratës tatimore të tatimit mbi fitimin, të tatimit mbi të ardhurat personale apo të ndonjë tatimi tjetër.

- Kur tatimpaguesi i të ardhurave personale provon se nuk mund të bëjë deklaratën e të ardhurave personale të tij për shkaqe objektive, si në rastin e kryerjes së shërbimit ushtarak.

- Kur tatimpaguesi provon se për arsye objektive e të argumentuara nuk mund të respektojë afatet ligjore të deklarimit tatimor.

Në çdo rast, zgjatja e afatit të pagesës nuk ndërpret llogaritjen dhe pagimin e interesave. Ata llogariten dhe paguhen duke marrë për bazë afatin në të cilin duhet të paguheshin detyrimet tatimore, siç përcaktohet në ligjet e veçanta tatimore.

Për tatimpaguesit që kërkojnë shtyrje të afatit të deklarimit dhe pagesës së një detyrimi tatimor, Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve mund të kërkojë garanci. Kërkesa për garanci bëhet me shkrim dhe i dërgohet tatimpaguesit. Garancia jepet nga njëra prej bankave, klient i së cilës është tatimpaguesi që kërkon shtyrjen e afatit të pagesës. Në këtë rast banka që lëshon garancinë, bëhet garante për detyrimin e tatimpaguesit. Pasi tatimpaguesi paraqet dokumentin e kësaj garancie, Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve autorizon miratimin e zgjatjes së afatit të deklarimit dhe pagesës së detyrimit tatimor.

2.3.3. Në zbatim të nenit 41 të ligjit, për shkaqe që kanë të bëjnë me gjendjen e keqe të përkohshme financiare të tatimpaguesit, ky i fundit mund të kërkojë të paguajë me këste një detyrim tatimor të papaguar. Organet tatimore për të pranuar pagesën me këste të një detyrimi tatimor, mund të kërkojnë nga tatimpaguesi paraqitjen e një garancie. Garancia jepet nga njëra prej bankave, klient i së cilës është tatimpaguesi që kërkon pagesën me këste. Në këtë rast banka që lëshon garancinë, bëhet garante për detyrimin e tatimpaguesit. Kur plotësohen kushtet e mësipërme, organet tatimore pranojnë pagesën me këste të detyrimit tatimor duke hartuar në këtë rast një marrëveshje me shkrim me tatimpaguesit. Pagesa me këste nuk mund të pranohet për një periudhë më të gjatë se 9 muaj nga momenti i hartimit të marrëveshjes. Pagesa me këste i një detyrimi tatimor, nuk ndërpret llogaritjen e interesave për të gjithë detyrimin. Pranimi i pagesës me këste i një detyrimi tatimor të papaguar, nga organet tatimore, do të thotë se gjatë periudhës për të cilën është rënë dakort për pagimin me këste, ndaj tatimpaguesit nuk mund të merren masat e nxjerrjes me forcë të detyrimeve tatimore të përcaktuara në nenet 45 e 46 të ligjit (nxjerrja e vendimeve ekzekutive për bllokimin e llogarive bankare, sekuestrimin e pasurisë, mbylljen e veprimtarisë etj.). Këto masa merren vetëm pasi ka përfunduar afati, për të cilin është pranuar pagesa me këste dhe kur tatimpaguesi nuk ka respektuar derdhjen e kësteve në shumën e duhur dhe në afatin e caktuar.

2.3.4. Kur një tatimpagues nuk mundet të paguajë menjëherë të gjithë shumën e detyrimit, i cili përbëhet, përveç shumës së tatimit të papaguar, edhe nga interesa dhe dënime administrative, pagesat e kryera nga ai llogariten në fillim për likuidimin e tatimit të papaguar, më pas të interesave

dhe në fund të dënimeve administrative. Kështu për shembull në qoftë se për një tatimpagues që paguan 800 mijë lekë nga detyrimi i tij tatimor prej 1 milion lekësh, i cili përbëhet nga 500 mijë lekë tatim i papaguar, 200 mijë lekë interesa dhe 300 mijë lekë dënim administrativ (gjobë), detyrimi i tij i mbetur tatimor është 200 mijë lekë dhe ky detyrim është vetëm dënim administrativ i papaguar. Në këtë rast pra tatimi i papaguar dhe interesat janë likuiduar plotësisht, kurse nga dënimet administrative janë likuiduar vetëm 100 mijë lekë.

2.3.5. Në rastet kur një tatimpagues nuk paguan shumën e plotë të detyrimit tatimor brenda afateve të përcaktuara në ligjet e veçanta tatimore, ai detyrohet të paguajë interesa mbi shumën e detyrimit tatimor të papaguar duke filluar nga data në të cilën pagesa ka qenë e detyrueshme, deri në datën në të cilën ajo kryhet. Interesi për mospagimin e detyrimeve tatimore brenda afateve të përcaktuara, llogaritet 2 për qind për muajin e parë ose një pjesë të tij dhe 1.3 për qind për muajt pasardhës ose pjesë të tyre. Interesi minimal që zbatohet për detyrimet tatimore të papaguara nuk mund të jetë më i vogël se 5 për qind. Për mospagimin në kohë të parapagimeve të tatimit mbi fitimin, nuk zbatohen interesa për pagesë të vonuar. Për këtë tatim, interesat zbatohen për mospagimin në kohë të detyrimeve që rezultojnë në momentin e paraqitjes së deklaratës vjetore dhe të rillogaritjes përfundimtare të tatimit mbi fitimin.

Në çdo rast interesat konsiderohen pjesë e pandarë e detyrimit tatimor të tatimpaguesit. Interesat mblidhen duke respektuar të gjitha procedurat, sipas të cilave mblidhen edhe tatimet e papaguara dhe derdhen në llogarinë përkatëse të të ardhurave tatimore.

Për detyrimet e paguara në afat që lidhen me taksën vendore mbi biznesin e vogël dhe ato që lidhen me tatimin e thjeshtuar mbi fitimin, nuk llogariten interesa sipas paragrafit të mësipërm, por zbatohen dënime administrative (gjoba për pagesë të vonuar).

2.4. Mbledhja me forcë e detyrimeve tatimore

2.4.1. Procedurat e zakonshme të mbledhjes me forcë të detyrimeve tatimore fillojnë vetëm pasi ndaj tatimpaguesit, që ka detyrime të prapambetura të papaguara, janë ndërmarrë të gjitha masat paraprake dhe janë respektuar të gjitha procedurat e njoftimit të përcaktuara në ligjet e veçanta tatimore. Detyrimet e papaguara mund të rrjedhin për dy arsye. Së pari për shkak të mospagimit në kohë të detyrimeve të deklaruara si të pagueshme nga vetë tatimpaguesi dhe së dyti nga mospagimi në kohë i detyrimeve të rezultuara nga një rivlerësim tatimor i bërë për çfarëdo arsye.

2.4.1.1 Në rastin kur kemi të bëjmë me mospagimin brenda 30 ditëve nga data kur duhej të ishte kryer pagesa (datë e përcaktuar në ligjet e veçanta tatimore), të një detyrimi tatimor të deklaruar si të pagueshëm nga vetë tatimpaguesi, ndaj tij fillojnë procedurat e nxjerrjes me forcë të detyrimeve tatimore. Në këtë rast tatimpaguesi nuk mund të apelojë, pasi detyrimi i tij tatimor është vlerësuar dhe deklaruar si i pagueshëm nga vetë ai. Për këtë, dega e tatimeve e rrethit përkatës vepron si më poshtë:

- Lëshon një urdhërbllokimi në dy kopje, në bazë të të cilit urdhërohen të gjitha bankat, ku tatimpaguesi debitor mund të ketë llogaritë e tij, të bllokojnë një shumë sa detyrimi tatimor i papaguar i tatimpaguesit ose të gjithë gjendjen e llogarisë bankare, kur ajo është më e vogël se detyrimi tatimor i papaguar. Në qoftë se tatimpaguesi ka më shumë se një llogari në të njëjtën bankë, banka, mbi bazën e urdhrit të organit tatimor, bllokon llogarinë/llogaritë që kanë shumën e mjaftueshme të detyrimit të papaguar. Me marrjen e urdhrit të mësipërm nga dega e tatimeve, banka, brenda të njëjtës ditë pune në të cilën ka marrë urdhrin, bllokon llogarinë ose depozitën e debitorit, në masën e detyrimit të papaguar dhe lajmëron menjëherë debitorin për bllokimin që ajo ka vënë mbi llogarinë ose depozitën e tij.

- Pas kësaj tatimpaguesi ka të drejtë që të deklarojë në degën e tatimeve numrin e llogarisë së tij likuiduese, e cila posedon shumën e duhur. Për këtë, përveç deklaratës, ai detyrohet të paraqesë edhe dokumentin përkatës bankar, i cili vërteton numrin e llogarisë së tij likuiduese dhe shumën përkatëse që ajo posedon, e cila duhet të jetë jo më e vogël se detyrimi i papaguar. Brenda 3 ditëve pune bankare nga data e paraqitjes së kësaj deklarate të shoqëruar me dokumentin bankar përkatës, dega e tatimeve lëshon një urdhër për zhbllokimin e të gjitha llogarive të tjera të tatimpaguesit në bankat e tjera. Në qoftë se për çfarëdo arsye organi tatimor nuk lëshon urdhrin e mësipërm të zhbllokimit, banka bën vetë zhbllokimin e llogarive të tatimpaguesit vetëm në qoftë se kanë kaluar 20 ditë pune bankare nga data e marrjes së urdhërbllokimit.

- Tatimpaguesi debitor ka 10 ditë pune bankare kohë nga data e marrjes nga banka të urdhrit të bllokimit për të bërë vullnetarisht pagesën. Datë e marrjes nga banka të urdhërbllokimit quhet data kur banka konfirmon mbërritjen e tij nëpërmjet një vule bankare në të dy kopjet e lëshuara nga organi

tatimor, njëra nga të cilat i jepet punonjësit të organit tatimor që e dorëzon atë. Në qoftë se tatimpaguesi debitor nuk e bën pagesën vullnetarisht, dega e tatimeve e rrethit lëshon një urdhërekzekutimi mbi bazën e të cilit banka menjëherë, brenda të njëjtës ditë pune, vepron mbi llogarinë ose depozitën e tatimpaguesit, duke ekzekutuar urdhrin e ekzekutimit të organit tatimor dhe duke kaluar nga llogaria ose depozita e tij në llogarinë e organit tatimor përkatës një shumë sa detyrimi i papaguar tatimor i tatimpaguesit ose të gjithë gjendjen e llogarisë bankare, kur ajo është më e vogël se detyrimi tatimor i papaguar. Urdhërekzekutimi lëshohet jo më vonë se 5 ditë pune bankare nga data e përfundimit të afatit prej 10 ditësh pune bankare të lëshimit të urdhërbllokimit. Në rastin kur gjendja e llogarisë bankare është më e vogël nga detyrimi tatimor i papaguar, banka kalon në llogarinë e organit tatimor të gjithë shumën gjendje në llogarinë e tatimpaguesit dhe llogaria e tatimpaguesit mbetet e bllokuar deri sa të bëhet i mundur kalimi i të gjithë shumës së kërkuar në llogarinë e organit tatimor.

2.4.1.2 Kur kemi të bëjmë me mospagimin në kohë të detyrimeve tatimore që rezultojnë nga një rivlerësim tatimor, i cili nuk është apeluar nga ana e tatimpaguesit, dega e tatimeve e rrethit përkatës vepron sipas pikës 2.4.1.1. më lart. Po në këtë mënyrë veprohet edhe në rastet kur tatimpaguesi apelon, por apelimi i tij nuk është pranuar nga shkalla respektive e apelimit, për shkak se apelimi nuk është bërë brenda afatit ligjor prej 30 ditësh nga data e kryerjes së rivlerësimit tatimor, se nuk është parapaguar tatimi i përcaktuar sipas rivlerësimit (pa interesat dhe dënimet eventuale) apo se nuk është paraqitur garancia e nevojshme bankare para apelimit. Urdhri i bllokimit në çdo rast do të përmbajë, përveç arsyes së lëshimit të tij dhe shumës së detyrimit të papaguar, edhe faktin nëse tatimpaguesi ka apeluar apo jo, si dhe në rastin e mospranimit të apelimit edhe shkakun e këtij mospranimi.

2.4.1.3. Kur kemi të bëjmë me mospagimin në kohë të detyrimeve tatimore që rezultojnë nga një rivlerësim tatimor, i cili është apeluar nga ana e tatimpaguesit, dhe apelimi është pranuar nga shkalla e parë e apelimit, dega e tatimeve e rrethit nuk mund të bllokojë llogarinë bankare të tatimpaguesit. Dega e tatimeve e rrethit përkatës mund ta bëjë një gjë të tillë vetëm pasi të ketë përfunduar procesi i apelimit dhe vendimi i shkallës së fundit të apelimit të jetë i formës së prerë në favor të administratës tatimore. Në këtë rast dega e tatimeve e rrethit përkatës vepron si më poshtë:

- Lëshon një urdhër, në bazë të të cilit urdhërohen të gjitha bankat, ku tatimpaguesi debitor mund të ketë llogaritë e tij, të bllokojnë një shumë sa detyrimi tatimor i papaguar i tatimpaguesit ose të gjithë gjendjen e llogarisë bankare, kur ajo është më e vogël se detyrimi tatimor i papaguar. Në qoftë se tatimpaguesi ka më shumë se një llogari në të njëjtën bankë, banka, mbi bazën e urdhrit të organit tatimor, bllokon llogarinë/llogaritë që kanë shumën e mjaftueshme të detyrimit të papaguar. Urdhërbllokimi i mësipërm do të shoqërohet me vendimin e shkallës së fundit të apelimit, i cili ka marrë formën e prerë dhe është në favor të administratës tatimore. Me marrjen e urdhrit të mësipërm nga dega e tatimeve, banka, brenda të njëjtës ditë pune në të cilën ka marrë urdhrin e bllokimit, bllokon llogarinë ose depozitën e debitorit, në masën e detyrimit të papaguar dhe lajmëron menjëherë debitorin për bllokimin që ajo ka vënë mbi llogarinë ose depozitën e tij.

- Pas kësaj tatimpaguesi ka të drejtë që të deklarojë në degën e tatimeve numrin e llogarisë së tij likuiduese, e cila posedon shumën e duhur. Për këtë, përveç deklaratës, ai detyrohet të paraqesë edhe dokumentin përkatës bankar, i cili vërteton numrin e llogarisë së tij likuiduese dhe shumën përkatëse që ajo posedon, e cila duhet të jetë jo më e vogël se detyrimi i papaguar. Brenda 3 ditëve pune bankare nga data e paraqitjes së kësaj deklarate të shoqëruar me dokumentin bankar përkatës, dega e tatimeve lëshon një urdhër për zhbllokimin e të gjitha llogarive të tjera të tatimpaguesit në bankat e tjera.

- Tatimpaguesi debitor ka 10 ditë pune bankare kohë nga data e marrjes së urdhrit të bllokimit për të bërë vullnetarisht pagesën. Në të kundërt (kur tatimpaguesi debitor pra nuk e bën një gjë të tillë), dega e tatimeve e rrethit lëshon një urdhërekzekutimi, mbi bazën e të cilit banka menjëherë brenda të njëjtës ditë pune vepron mbi llogarinë ose depozitën e tatimpaguesit duke ekzekutuar urdhrin e ekzekutimit të organit tatimor dhe duke kaluar nga llogaria ose depozita e tij në llogarinë e organit tatimor përkatës një shumë sa detyrimi i papaguar tatimor i tatimpaguesit ose të gjithë gjendjen e llogarisë bankare, kur ajo është më e vogël se detyrimi tatimor i papaguar. Urdhërekzekutimi lëshohet jo më vonë se 5 ditë pune bankare nga data e përfundimit të afatit prej 10 ditësh pune bankare të lëshimit të urdhërbllokimit. Në rastin kur gjendja e llogarisë bankare është më e vogël nga detyrimi tatimor i papaguar, banka kalon në llogarinë e organit tatimor të gjithë shumën gjendje, në llogarinë e

tatimpaguesit dhe llogaria e tatimpaguesit mbetet e bllokuar deri sa të bëhet i mundur kalimi i të gjithë shumës së kërkuar në llogarinë e organit tatimor.

2.4.2. Procedurat e jashtëzakonshme të mbledhjes me forcë të detyrimeve tatimore të papaguara, fillojnë vetëm pasi më parë janë ndërmarrë të gjitha veprimet e përcaktuara në nenin 45 të ligjit "Procedurat e zakonshme të mbledhjes me forcë të detyrimeve" dhe në pikën 2.4.1, më sipër të këtij udhëzimi. Pra, zbatimi i nenit 46 "Procedurat e jashtëzakonshme të mbledhjes me forcë të detyrimeve", ndërmerret për tatimpaguesit me detyrime tatimore të papaguara, ndaj të cilëve nuk është bërë e mundur mbledhja e detyrimeve nëpërmjet vendimit ekzekutiv të nxjerrë për bankat nga kryetari i degës së tatimeve të rrethit përkatës.

Për zbatimin e nenit 46 të ligjit, organet tatimore aplikojnë procedurat e jashtëzakonshme për mbledhjen me forcë të detyrimeve duke vepruar si më poshtë:

a. Kryetari i degës së tatimeve të rrethit përkatës, për të gjitha llojet e detyrimeve tatimore të papaguara me përjashtim të detyrimeve për TVSH-në, mund të nxjerrë një vendim ekzekutiv, në bazë të të cilit urdhërohet mbyllja e mjediseve ku tatimpaguesi me detyrime të papaguara ushtron veprimtarinë e tij ekonomike. Mbyllja e mjediseve të veprimtarisë bëhet nga punonjësit e policisë tatimore dhe vazhdon derisa tatimpaguesi të ketë paguar detyrimet e tij tatimore të papaguara. Për detyrimet e papaguara për TVSH-në, vendimi ekzekutiv për mbylljen e mjediseve të veprimtarisë nxirret nga Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve në bazë të propozimit të kryetarit të degës së tatimeve të rrethit përkatës.

b. Kryetari i degës së tatimeve të rrethit përkatës, për të gjitha llojet e detyrimeve tatimore të papaguara, me përjashtim të detyrimeve për TVSH-në, mund të nxjerrë një vendim ekzekutiv, në bazë të të cilit urdhërohet sekuestrimi i pasurive të biznesit të tatimpaguesit. Ndërsa për detyrimet e papaguara për TVSH-në, vendimi ekzekutiv nxirret nga Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve në bazë të propozimit të kryetarit të degës së tatimeve të rrethit përkatës. Shuma e pasurive që urdhërohet të sekuestrohen, sipas vendimit ekzekutiv të mësipërm, nuk mund të jetë më e madhe se shuma nëpërmjet të cilës sigurohet pagimi i detyrimit tatimor të papaguar nga tatimpaguesi. Vendimi ekzekutiv zbatohet nga policia tatimore. Kur zbatohet masa e sekuestrimit, fillimisht sekuestrohen pasuritë e luajtshme të biznesit të tatimpaguesit me detyrime të papaguara tatimore dhe, kur është e nevojshme, kalohet në sekuestrimin e pasurive të paluajtshme të biznesit të tij (këtu nuk bëhet fjalë për pasurinë shtëpiake individuale). Pasuritë e sekuestruara, kalojnë në favor të shtetit dhe llogariten të konfiskuara brenda 30 ditëve nga nxjerrja e vendimit ekzekutiv të sekuestrimit. Ato shiten sipas akteve normative në fuqi. Të ardhurat e arkëtuara nga shitja e tyre, pasi zbriten shpenzimet e ruajtjes dhe të shitjes, përdoren për likuidimin e detyrimit tatimor të papaguar. Pjesa e të ardhurave që mund të mbetet mbas likuidimit të të gjithë detyrimit tatimor të papaguar, i kthehet tatimpaguesit.

c. Në qoftë se, edhe pas nxjerrjes së vendimit ekzekutiv për sekuestrimin e pasurive të tatimpaguesit, për arsye të ndryshme, nuk arrihet të paguhet detyrimi tatimor i tatimpaguesit, atëhere ndaj këtij të fundit bëhet denoncim në organet e prokurorisë, në bazë të nenit 181 të Kodit Penal. Për të bërë denoncimin fillimisht dega e tatimeve të rrethit përkatës, i propozon Drejtorit të Përgjithshëm të Tatimeve të autorizojë denoncimin e tatimpaguesit me detyrime tatimore të papaguara. Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve, pasi sigurohet se ndaj tatimpaguesit janë zbatuar të gjitha masat e duhura administrative për mbledhjen e detyrimit të papaguar, autorizon kryetarin e degës së tatimeve të bëjë denoncimin në organin e prokurorisë së rrethit përkatës. Pas marrjes së këtij autorizimi, kryetari degës detyrohet të përgatisë dosjen dhe të bëjë menjëherë denoncimin.

d. Kur tatimpaguesi nuk mund të paguajë detyrimet e tij tatimore të papaguara, organi tatimor ku është i regjistruar tatimpaguesi, kërkon fillimin e procedurave të falimentimit, si kreditor i interesuar, në mbështetje të ligjit nr. 8901, datë 23.5.2002 "Për falimentimin".

3. MASAT NDËSHKUESE NDAJ TATIMPAGUESVE SHKELËS

3.1. Dënimet administrative

3.1.1. Në zbatim të nenit 47 të ligjit, për shkeljen e dispozitave të legjislacionit tatimor jepen dënime administrative (gjoba). Dënimet administrative jepen në përputhje me përcaktimet e bëra në ligjet e veçanta tatimore dhe në nenet 49 deri në 53 të ligjit "Për procedurat tatimore në Republikën e Shqiperisë".

Në çdo rast dënimet administrative (gjobat) konsiderohen pjesë e pandarë e detyrimit tatimor të tatimpaguesit. Ato mblidhen duke respektuar të gjitha procedurat sipas të cilave mblidhen edhe

tatimet e papaguara dhe derdhen në llogarinë përkatëse të të ardhurave tatimore.

Në rastet kur tatimpaguesi kryen më shumë se një shkelje, jepen dënime administrative (gjoba) të veçanta për secilën shkelje.

3.1.2. Dënimet për shkeljet lidhur me regjistrimin e tatimpaguesve

Në zbatim të pikës 1.a. të nenit 49 të ligjit, tatimpaguesi konsiderohet i papajisur me certifikatë (i paregjistruar) në këto raste :

1. Kur tatimpaguesit, me qarkullim më të madh se kufiri i regjistrimit për TVSH-në, nuk janë të pajisur me certifikatën e ushtrimit të veprimtarisë dhe njëkohësisht me certifikatën e NIPT-it. Në këtë rast tatimpaguesit dënohen me gjobë, në masën 100 mijë lekë. Të papajisur me certifikatë (të paregjistruar) konsiderohen edhe çdo filial, degë apo njësi e një tatimpaguesi që nuk është pajisur me certifikatën sekondare të NIPT-it. Në të gjitha këto raste tatimpaguesit dënohen me 50 mijë lekë gjobë.

2. Kur tatimpaguesit, me qarkullim më të vogël se kufiri i regjistrimit për TVSH-në, (tatimpaguesit e taksës vendore mbi biznesin e vogël dhe tatimpaguesit e tatimit të thjeshtuar mbi fitimin), nuk janë pajisur me certifikatën e ushtrimit të veprimtarisë për vitin përkatës ushtrimor dhe për çdo njësi në të cilën tatimpaguesit ushtrojnë veprimtari, dënohen sipas ligjit "Për taksën vendore mbi biznesin e vogël" dhe ligjit "Për tatimin mbi të ardhurat", kapitulli "Tatimi i thjeshtuar mbi fitimin".

3. Në zbatim të pikës 1.b. të nenit 49 të ligjit, tatimpaguesit kryejnë shkelje, nëse nuk u njoftojnë organeve tatimore ndryshimet e mëposhtme:

a. ndryshimin e emrit,

b. ndryshimin e adresës së selisë dhe të filialeve, degëve ose njësive,

c. ndryshimin në formën juridike,

d. krijimin ose hapjen e filialeve, degëve ose njësive të reja,

e. ndryshimet në llojin e veprimtarisë ekonomike.

4. Për mosnjoftimin e ndryshimeve të mësipërme të gjithë tatimpaguesit e regjistruar për TVSH-në dënohen me 50 mijë lekë gjobë, kurse të gjithë tatimpaguesit e tjerë dënohen sipas ligjit "Për taksën vendore mbi biznesin e vogël" dhe ligjit "Për tatimin mbi të ardhurat", kapitulli "Tatimi i thjeshtuar mbi fitimin".

Kur, edhe pas vendosjes së gjobave të mësipërme, tatimpaguesit vazhdojnë të ushtrojnë veprimtari pa u pajisur me certifikatë, kryetari i degës së tatimeve të rrethit përkatës nxjerr një vendim ekzekutiv, në bazë të të cilit urdhërohet vendosja e sekuestros mbi pasuritë e biznesit të tatimpaguesit dhe mbyllja e aktivitetit të tij. Ky vendim ekzekutiv ekzekutohet nga punonjësit e policisë tatimore.

3.1.3. Dënimet për agjentët tatimorë

Mosllogaritja, mosmbajtja dhe mostransferimi në buxhet në mënyrë korrekte dhe në kohën e duhur i tatimeve të mbajtura në burim, si dhe mostransferimi në buxhet i taksave të arkëtuara, përbën shkelje dhe agjentët tatimore në këtë rast detyrohen të paguajnë, përveç detyrimit tatimor, edhe një gjobë të barabartë me këtë detyrim.

Mosmbajtja e regjistrimeve për pagesat e bëra për çdo tatimpagues të veçantë, si dhe për tatimet e taksat e mbajtura për këto pagesa, të cilat janë transferuar në buxhet, përbën shkelje dhe dënohet me gjobë herën e parë me 10 mijë lekë dhe në rast përsëritjeje me 50 mijë lekë.

Në zbatim të nenit 50 të ligjit, agjentët tatimorë, të ngarkuar me mbledhjen e tatimeve dhe taksave, janë të detyruar t'u japin në çdo kohë organeve tatimore, të dhëna për tatimet dhe taksat e transferuara në buxhet. Ata janë të detyruar gjithashtu të bëjnë çdo muaj aktrakordime për tatimet dhe taksat e mbledhura.

Mosdhënia e dokumentacionit të kërkuar nga organet tatimore për kontrollin e saktësisë së llogaritjeve, të mbajtjes në burim dhe të pagimit të tatimeve e taksave, përbën shkelje dhe dënohet me gjobë, në masën 50 mijë lekë.

3.1.4. Dënimet për mosdhënie informacioni

Në zbatim të neneve 51 e 65 të ligjit, një tatimpagues, i cili gjatë kontrollit të organeve tatimore nuk jep të gjitha informacionet e kërkuara, dokumentet, regjistrimet etj., kryen shkelje, e cila dënohet me 100 mijë lekë gjobë.

Në zbatim të nenit 51 të ligjit, personat të cilët në bazë të nenit 66 janë të detyruar të japin në mënyrë automatike (pa kërkesë) informacione të ndryshme për organet tatimore dhe nuk e bëjnë një gjë të tillë, dënohen me 200 mijë lekë gjobë. Të detyruar për të dhënë informacione në mënyrë automatike, pa kërkesën e organeve tatimore, janë sistemi gjyqësor, Drejtoria e Përgjithshme e

Doganave, zyrat e regjistrimit të pasurive, si dhe të gjithë punëdhënësit.

Në zbatim të nenit 51 të ligjit, personat të cilët në bazë të nenit 67 janë të detyruar të japin informacione përkundrejt kërkesës me shkrim të organeve tatimore dhe nuk e bëjnë një gjë të tillë, dënohen me 200 mijë lekë gjobë. Të detyruar për të dhënë informacione si më lart janë:

- shoqëritë e sigurimeve,
- shoqëritë tregtare,
- bankat dhe institucionet financiare,
- fondet e investimeve,
- agjentët e pasurive të paluajtshme,
- personat e përfshirë në transaksione shitblerjesh,
- institucionet dhe personat juridikë vendas ose të huaj, për

pagesat ndaj personave jorezidentë.

3.1.5. Dënimet për mosdokumentim

Ruajtja, përdorimi dhe transportimi i mallrave justifikohet në çdo rast me dokumentin përkatës. Për çdo rast që kemi të bëjmë me shitje të mallrave, tatimpaguesi shitës është i detyruar të lëshojë dokumentet e mëposhtme për çdo shitje që realizon:

- Kupon tatimor në rastin kur tatimpaguesi është i pajisur me arkë regjistruese. Ky kupon i jepet klientit për çdo shitje të kryer.

- Dëftesë tatimore në rastin kur tatimpaguesi nuk është pajisur me arkë regjistruese. Dëftesat tatimore përgatiten në dy kopje me letër vetëkopjuese, nga të cilat njëra i jepet klientit.

- Faturë të thjeshtë tatimore, e cila lëshohet vetëm nga tatimpaguesit, të cilët shesin mallra ose shërbime për klientë të cilët nuk janë konsumatorë finalë të mallit ose shërbimit, por i kryejnë këto blerje për qëllim përpunimi ose rishitje, pra janë subjekte të regjistruara për tatimet. Tatimpaguesi duhet t'i japë klientit një faturë për çdo shitje mallrash ose shërbimesh. Fatura do të përbëhet nga dy kopje duke përdorur letër vetëkopjuese ose letër karbon, dhe tatimpaguesi i jep një kopje klientit dhe një kopje e mban vetë. Fatura duhet të jetë me numër serial dhe numri i faturës duhet të shënohet në librin e shitjeve dhe blerjeve.

Kur tatimpaguesit e tatimit të thjeshtuar mbi fitimin nuk përmbushin ndonjërën nga kërkesat e mësipërme, në bazë të pikës "d" të nenit 32/8 të ligjit nr.8979, datë 12.12.2002 "Për tatimin mbi të ardhurat", ata dënohen me një gjobë prej 10 000 lekësh. Nëse këta tatimpagues nuk paguajnë brenda 15 ditëve detyrimin tatimor dhe gjobën përkatëse, në bazë të pikës 4 të nenit 32/8 të ligjit të mësipërm, dega e tatimeve vendos mbylljen e veprimtarisë deri në pagimin e plotë të detyrimeve dhe të gjobave.

Kur tatimpaguesit me xhiro mbi 8 milionë lekë (të regjistruar në TVSH) nuk përmbushin ndonjërën nga kërkesat e mësipërme, në bazë të nenit 52 të ligjit nr.8560, datë 22.12.1999 "Për procedurat tatimore" dhe të pikës 3.1.5 të udhëzimit në zbatim të tij, ata dënohen me një gjobë prej 50 000 lekësh.

Transportimi i mallrave justifikohet në çdo rast me dokumentin përkatës. Për çdo rast që kemi të bëjmë me shitje të mallrave, tatimpaguesi shitës është i detyruar të lëshojë faturën përkatëse të shitjes, e cila, në rastin kur shitësi është tatimpagues i regjistruar në TVSH, do të jetë faturë tatimore me TVSH me numër serial dhe në rastin kur shitësi është tatimpagues i tatimit të thjeshtuar mbi fitimin, faturë e thjeshtë shitjeje.

Mosdokumentimi, me një nga dokumentet e mësipërme i mallrave në transport është shkelje dhe dënohet si më poshtë:

- Kur tatimpaguesit e tatimit të thjeshtuar mbi fitimin nuk përmbushin ndonjërën nga kërkesat e mësipërme, në bazë të pikës "d" të nenit 32/8 të ligjit nr.8979, datë 12.12.2002 "Për tatimin mbi të ardhurat", ata dënohen me një gjobë prej 10 000 lekësh. Nëse këto tatimpagues nuk paguajnë brenda 15 ditëve detyrimin tatimor dhe gjobën përkatëse, në bazë të pikës 4 të nenit 32/8 të ligjit të mësipërm, dega e tatimeve vendos mbylljen e veprimtarisë deri në pagimin e plotë të detyrimeve dhe të gjobave.

- Kur tatimpaguesit me xhiro mbi 8 milionë lekë (të regjistruar në TVSH) nuk përmbushin ndonjërën nga kërkesat e mësipërme, në bazë të nenit 52 të ligjit nr.8560, datë 22.12.1999 "Për procedurat tatimore" dhe të pikës 3.1.5 të udhëzimit në zbatim të tij, ata dënohen me një gjobë prej 50 000 lekësh.

Kur nuk kemi të bëjmë me shitje të mallrave, por me lëvizje të brendshme të tyre (nga magazina në magazinë ose dyqan, nga qendra e tatimpaguesit drejt filialeve apo degëve të tij), lëvizja dokumentohet me dokumentin e shoqërimit të mallit, i cili do të ketë formën dhe përmbatjen sipas

formularit bashkëngjitur kësaj shkrese. Në rastet kur punonjësit e policisë tatimore dyshojnë për vërtetësinë e dokumentit të shoqërimit të mallit, ata marrin masa për të shoqëruar mallin deri në destinacionin e shënuar në dokument. Kur rezulton se tatimpaguesi në fakt mallin e kishte të destinuar për shitje (pra nuk kemi të bëjmë me shitje të brendshme), ai dënohet si mësipër.

Këtu nuk bëhet fjalë për shkeljet që kanë të bëjnë me moslëshimin e faturës së TVSH-së, e cila dënohet siç përcaktohet në ligjin "Për TVSH-në" dhe në udhëzimin për zbatimin e tij.

3.1.7. Dënimet për moslejimin e hyrjes dhe të kontrollit

Moslejimi nga tatimpaguesit i hyrjes dhe pengimi për kryerjen e kontrollit nga ana e organeve tatimore ose përpjekjet e tatimpaguesve për të ndaluar veprimin e organeve tatimore direkt apo indirekt, vetë ose nëpërmjet një personi tjetër, konsiderohen shkelje të këtij ligji dhe dënohen:

a. Tatimpaguesit e regjistruar për TVSH-në dënohen me 1 milion lekë gjobë.

b. Tatimpaguesit e regjistruar për taksën vendore mbi biznesin e vogël dhe tatimpaguesit e tatimit të thjeshtuar mbi fitimin dënohen me 10 mijë lekë gjobë.

3.1.8. Shkeljet dhe dënimet penale

Fshehja e qëllimshme e të dhënave me synimin për t'u shmanguar nga pagimi i detyrimeve tatimore përbën shkelje penale. Në këtë rast, organet tatimore janë të detyruara të zbatojnë fillimisht të gjitha procedurat e nxjerrjes së detyrimeve dhe marrin të gjitha masat administrative. Pasi janë marrë të gjithë masat administrative për tatimpaguesin në fjalë, kryetari i degës së tatimeve të rrethit përkatës, në zbatim të nenit 180 të Kodit Penal, i propozon Drejtorit të Përgjithshëm të Tatimeve të autorizojë denoncimin e tatimpaguesit. Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve, pasi sigurohet se ndaj tatimpaguesit janë zbatuar të gjitha masat e duhura administrative, autorizon kryetarin e degës së tatimeve të bëjë denoncimin në organin e prokurorisë së rrethit përkatës. Pas marrjes së këtij autorizimi, kryetari degës detyrohet të përgatisë dosjen, të bëjë menjëherë denoncimin dhe të ndjekë hetimin dhe gjykimin e çështjes.

3.1.9. Shkeljet dhe dënimet për kryerjen e arkëtimeve dhe pagesave me lekë në dorë

3.1.9.1. Kryerja me lekë në dorë dhe jo nëpërmjet kalimit nga llogaria likuiduese e blerësit në llogarinë likuiduese të shitësit e transaksioneve të shitblerjes, që e kalojnë vlerën 1 milion lekë, përbën shkelje si për shitësin, ashtu dhe për blerësin dhe dënohet me një gjobë sa 5 për qind e vlerës së transaksionit të kryer. Nëse këto transaksione nuk kalojnë nëpërmjet kanaleve bankare pra, nga llogaria e blerësit në llogarinë e shitësit, konsiderohet shkelje dhe dënohet me gjobë si më poshtë:

- Në rastin kur blerësi e ka paguar me lekë në dorë shitësin, megjithëse vlera e transaksionit është 1 milion lekë e lart, aplikohet një gjobë e barabartë me 5 për qind të vlerës së transaksionit si për blerësin, ashtu edhe për shitësin.

- Në rastin kur blerësi e ka likuiduar detyrimin duke paguar me mandatarkëtimi në bankë shumën e caktuar dhe banka e ka transferuar shumën përkatëse në llogarinë likuiduese të shitësit, aplikohet një gjobë e barabartë me 5 për qind të vlerës së transaksionit vetëm për blerësin.

- 3.1.9.2. Për rastet kur vlera e transaksionit (vlera e furnizimit) është mbi 1 milion lekë, pavarësisht nga fakti se blerësi dhe shitësi mund të kenë rënë dakord për një plan pagesash pjesore, lidhur me këtë furnizim dhe secila pjesë e saj është më e vogël se 1 milion lekë, likuidimi i detyrimit kërkohet të bëhet nëpërmjet kalimit të mjeteve nga llogaria likuiduese e blerësit në llogarinë likuiduese të shitësit për çdo pagesë pjesore që lidhet me atë furnizim. Nëse këto transaksione pjesore nuk kalojnë nëpërmjet kanaleve bankare, pra nga llogaria e blerësit në llogarinë e shitësit, konsiderohet shkelje dhe dënohet me gjobë si më poshtë:

- Në rastin kur blerësi i ka bërë në cash pagesat pjesore për shitësin, aplikohet një gjobë e barabartë me 5 për qind të vlerës së transaksionit të kryer si për blerësin, ashtu edhe për shitësin.

- Në rastin kur blerësi i ka derdhur me mandatarkëtimi në bankë pagesat pjesore dhe banka i ka transferuar shumat përkatëse në llogarinë likuiduese të shitësit, aplikohet një gjobë e barabartë me 5 për qind të transaksionit të kryer vetëm për blerësin.

- 3.1.9.3. Do të konsiderohen shkelje të nenit 36/1 dhe do të aplikohen sanksionet e parashikuara në nenin 52/1, edhe ato raste kur, me qëllim shmangien e likuidimit të detyrimeve nëpërmjet kanaleve bankare, shitësi dhe blerësi fraksionojnë ose ndajnë në disa fatura një furnizim apo transaksion, i cili në kushte normale të personave jo të lidhur do të realizohej si një i vetëm duke kaluar nëpërmjet llogarive bankare.

- Kur konstatohet se ndarja në shumë fatura e një transaksioni është bërë me qëllim shmangien e pagesave nëpërmjet llogarive likuiduese dhe për të përcaktuar rastet e fraksionimit ose ndarjes së një

fature, e cila normalisht duhet të konsierohet si një e vetme, organet tatimore marrin në konsideratë faktorë të tillë si:

- natyrën dhe funksionet e komponentëve dhe pjesëve përbërëse të furnizimit, të cilat janë fraksionuar në disa fatura;

- kapacitetin e mjetit me të cilin janë transportuar furnizimet e fraksionuara; (p.sh. me një mjet 25 tonësh shitësi ka bërë disa furnizime secila me peshë 2-3 ton, duke lëshuar jo një, por disa fatura me vlerë nën 1 milion lekë)

- Për rastet e pikës 3.1.9.3, punonjësit e kontrollit do të analizojnë me kujdes formën e transaksionit dhe mundësinë që ai të jetë fraksionuar me qëllim shmangien e pagesave nëpërmjet llogarive likuiduese. Për aplikimin e penaliteteve në këto raste, punonjësit e kontrollit do të marrin konfirmimin e përgjegjësit të sektorit të kontrollit (nëse ka) dhe të kryetarit të degës së tatimeve.

3.1.10. Shkeljet dhe dënimet për mosafishimin e çmimeve të shitjes

Mosafishimi i çmimit të shitjes së mallrave ose shërbimeve, përbën shkelje dhe dënohet me 50 mijë lekë gjobë për tatimpaguesit e regjistruar për tatimin mbi vlerën e shtuar dhe 10 mijë lekë gjobë për tatimpaguesit e taksës vendore mbi biznesin e vogël dhe tatimpaguesit e tatimit të thjeshtuar mbi fitimin.

3.1.11. Shkeljet dhe dënimet për klientët

Kushdo që blen mallra e shërbime, është i detyruar të kërkojë e të pajiset me dokumentin e blerjes, që mund të jetë faturë TVSH-je, faturë e thjeshtë ose kupon tatimor (i lëshuar me arkë regjistruese).

- Mospasja e një prej dokumenteve të mësipërme, nga ana e blerësve individë, dënohet me gjobë me vlerë 500 lekë.

- Mospasja e një prej dokumenteve të mësipërme, nga ana e blerësve tatimpagues të taksës vendore mbi biznesin e vogël dhe tatimpagues të tatimit të thjeshtuar mbi fitimin, dënohet me gjobë me vlerë 20 mijë lekë.

- Mospasja e një prej dokumenteve të mësipërme, nga ana e blerësve tatimpagues të regjistruar në TVSH, dënohet me gjobë me vlerë 30 mijë lekë.

4. APELIMET TATIMORE

4.1. Procedurat e apelimit tatimor

4.1.1. Për çdo akt zyrtar të organit tatimor që prek tatimpaguesin në lidhje me shumën dhe mënyrën me anë të së cilës janë përcaktuar detyrimet tatimore, me bazën ligjore të përcaktimit, me kërkesat për rimbursim, me vendimet e veçanta ekzekutive apo çdo veprim (ose mosveprim) të parregullt të organeve tatimore apo të punonjësve të saj, tatimpaguesit kanë të drejtë të apelojnë me shkrim. Apelimi i paraqitet organit tatimor të shkallës më të ulët të ankimimit për detyrimin përkatës, brenda 30 ditëve nga marrja e njoftimit dhe ai duhet të përmbajë periudhën përkatëse tatimore, shumën e detyrimit tatimor dhe të dënimit administrativ që kundërshtohet, si dhe çdo të dhënë tjetër që tatimpaguesi gjykon se është e nevojshme për të argumentuar ankimin e tij. Për çdo apelim tatimor, tatimpaguesi duhet të paraqesë bashkëlidhur një kopje të përcaktimit të detyrimit tatimor.

Organet tatimore përkatëse e shqyrtojnë kërkesën për apelim të tatimpaguesit brenda 30 ditëve nga data e paraqitjes së kërkesës. Nëse tatimpaguesi nuk është dakord me vendimin e organit më të ulët tatimor, vendimi mund të apelohet në organin tjetër më të lartë të hierarkisë së apelimeve tatimore, brenda 30 ditëve nga marrja e vendimit të shkruar.

4.1.2. Hierarkia e apelimit tatimor në rrugë administrative, nga shkalla më e ulët, tek shkalla më e lartë, për çdo lloj tatimi është si më poshtë:

a. Për tatimet dhe taksat vendore, shkalla e parë e apelimit janë organet e qeverisjes vendore, përveç taksës vendore mbi biznesin e vogël, që apelohet në organin tatimor përgjegjës të përcaktuar në udhëzimin e Ministrit të Financave dhe të Ministrit të Pushtetit Vendor dhe Decentralizimit. Shkallë e dytë e apelimit për të gjitha tatimet dhe taksat vendore është komisioni i apelimit të tatimeve në Ministrinë e Financave.

b. Për tatimet dhe taksat kombëtare, me përjashtim të tatimit mbi vlerën e shtuar, shkalla e parë e apelimit është kryetari i degës së tatimeve të rrethit përkatës dhe shkalla e dytë e apelimit është komisioni i apelimit të tatimeve në Ministrinë e Financave.

c. Për tatimin mbi vlerën e shtuar shkalla e parë dhe e vetme e ankimimit administrativ është Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve.

4.1.3. Vetëm pas përfundimit të apelimit tatimor në rrugë administrative, tatimpaguesit kanë të drejtë të vazhdojnë ankimimin në sistemin gjyqësor për çdo lloj tatimi dhe taksë nacionale e vendore.

Një çështje nuk mund të shqyrtohet në një nivel më të lartë apelimi pa u shqyrtuar në nivelin më të ulët.

4.2. Procedurat e shqyrtimit të apelimeve tatimore

Organi tatimor përkatës, gjatë shqyrtimit të apelimit tatimor, ka të njëjtën të drejtë si edhe organi që përcakton detyrimin tatimor fillestar. Ai nuk kufizohet vetëm në çështjet e ngritura në apelim, por ka të drejtë të njihet me të gjitha problemet tatimore. Tatimpaguesi ka të drejtë të paraqitet vetë për të shpjeguar çështjet e apelimeve tatimore. Apelimi tatimor nuk mund të tërhiqet, nëse zbulohen fakte që vërtetojnë se shuma e detyrimeve të caktuara nuk është e mjaftueshme.

Detyrimi i tatimpaguesit nuk mund të ndryshohet gjatë shqyrtimit të një apelimi tatimor, përveç rastit kur rezulton se detyrimi tatimor i tatimpaguesit është më i madh se ai për të cilin tatimpaguesi ankohet dhe ky detyrim shtesë ka ardhur për shkak të gabimeve të kryera nga inspektori / inspektorët e kontrollit, dhe jo për shkak të zbulimit të fakteve të reja. Në këtë rast inspektori/inspektorët që kanë kryer kontrollin mbajnë përgjegjësi administrative ose penale, në përputhje me nenin 26 të ligjit "Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë".

Drejtoria e Përgjithshme dhe degët e saj shqyrtojnë kërkesën për apelim të një tatimpaguesi dhe marrin vendime mbi bazën e kontrolleve dhe përcaktimeve të tyre të mëparshme tatimore, në bazë të informacionit të caktuar dhe të mbështetur në të gjitha argumentet e tatimpaguesit. Vendimi i marrë përcakton shumën e detyrimit tatimor sipas mënyrës që organi përkatës tatimor e quan të arsyeshme. Vendimi, duhet të japë një shpjegim të shkurtër dhe i dërgohet tatimpaguesit jo më vonë se 30 ditë nga data e paraqitjes së apelimit.

Komisioni i apelimit vendos mbi bazën e të gjitha të dhënave që ka, pa u kufizuar në propozimet e palëve apo në detyrimin tatimor të përcaktuar më parë. Kur komisioni i apelimit tatimor shqyrton një apelim dhe dega është e mendimit se detyrimi tatimor i përcaktuar duhet të ndryshohet, të dyja palët thirren për t'u paraqitur përpara Komisionit. Vendimet e komisionit të apelimit të tatimeve janë të pavarura. Ato nuk mund të ndikohen, influencohen apo diktohen nga asnjë autoritet tjetër, kushdo qoftë ai. Për të marrë vendimet e tij, Komisioni është i veshur me të gjithë autoritetin e nevojshëm për shqyrtimin e ankesave të tatimpaguesve, përfshirë këtu të drejtën për të bërë hetime, verifikime dhe rillogaritje të detyrimeve tatimore të përcaktuara. Vendimet e komisionit të apelimit të tatimeve merren me shumicë votash. Vendimi i dërgohet tatimpaguesit, jo më vonë se 30 ditë nga data në të cilën është paraqitur kërkesa për apelim.

Tatimpaguesi, pasi ka ndjekur të gjitha shkallët e ankimit administrativ të parashikuar në këtë ligj, ka të drejtë t'i drejtohet gjykatës.

5. KONTROLLI TATIMOR

5.1. Punonjësit e organeve tatimore kanë të drejtë të verifikojnë vërtetësinë e deklarimit dhe të pagesës së detyrimeve tatimore të tatimpaguesve në juridiksion të rrethit përkatës. Inspektorët e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve e kanë këtë të drejtë për të gjithë tatimpaguesit e vendit, pavarësisht nga rrethi ku është regjistruar tatimpaguesi që kontrollohet. Për këtë, ata kontrollojnë kontabilitetin e tatimpaguesve, duke përfshirë edhe dokumentacionin mbi të ardhurat, fitimin, kapitalin dhe marrëdhëniet financiare me të tretët. Organet tatimore kanë gjithashtu të drejtë të kontrollojnë saktësinë e të gjitha dokumenteve që kanë të bëjnë me veprimtarinë ekonomike, saktësinë e mbajtjes së regjistrimeve, tatimet dhe kamatat përkatëse, pagesën e detyrimit tatimor, dënimet administrative dhe interesat, deklaratat periodike, si edhe dokumente të tjera që kanë të bëjnë me përcaktimin e detyrimit tatimor. Për të kontrolluar vërtetësinë e deklarimit dhe pagesës së tatimit mbi fitimin, organet tatimore për efekte tatimore mund të ndryshojnë rezultatin financiar të tatimpaguesve, edhe nëse ky rezultat është i certifikuar më parë nga ekspertë kontabël. Pra, ato kanë të drejtë të nxjerrin një rezultat financiar fiskal të ndryshëm nga rezultati financiar tregtar të nxjerrë nga tatimpaguesit.

Gjatë ushtrimit të një kontrolli, organet tatimore kanë të drejtë të marrin kopje të çdo llogarie, regjistrimi ose dokumenti tjetër të tatimpaguesit. Ato kanë të drejtë gjithashtu, të kontrollojnë operimet e çdo kompjuteri, të arkave regjistruese ose të çdo pajisjeje tjetër dhe të marrin kopje të çdo llogarie, regjistrimi ose informacioni tjetër në këto pajisje.

Kur gjatë një kontrolli nuk gjendet dokumentacioni i duhur për përcaktimin e detyrimit tatimor ose kur ky dokumentacion është me të meta të tilla serioze, të cilat nuk lejojnë paraqitjen e

situatës reale të tatimpaguesve dhe llogaritjen e detyrimeve të tyre tatimore, organet tatimore përdorin metodat alternative të përcaktimit të detyrimeve tatimore. Në të gjitha këto raste, organet tatimore kanë të drejtë të rikarakterizojnë transaksionet e tatimpaguesit, duke improvizuar një situatë sa më reale të tij, në mënyrë që të përcaktojnë detyrimet tatimore nëpërmjet vlerësimit tatimor, i cili i jepet tatimpaguesit në përfundim të kontrollit. Për të bërë një gjë të tillë, organet tatimore gjykojnë mbi bazën e të dhënave që mund të disponojnë ato për këtë tatimpagues, siç janë për shembull të dhënat e periudhave të mëparshme tatimore, të dhënat për importet, të dhënat për transaksionet e kryera me fonde buxhetore (të marra në degët e thesarit) ose me fonde të donatorëve të ndryshëm, të dhënat e siguruara nga klientët ose furnitorët e tatimpaguesit, të dhënat për numrin e punonjësve, të dhënat për çmimet e mallrave ose shërbimeve të kryera nga tatimpagues të tjerë të ngjashëm, të dhënat për kapacitet dhe aktivet që zotëron tatimpaguesi etj. Vlerësimi tatimor i kryer si më sipër i dërgohet tatimpaguesit zyrtarisht dhe ky shërben njëkohësisht si njoftim detyrimi dhe kërkesë për të paguar këtë detyrim.

Pas çdo kontrolli, punonjësit e organeve tatimore duhet të paraqesin një raport me shkrim, ku të përshkruhen në detaje rezultatet e kontrollit të ushtruar nga ana e tyre. Tatimpaguesi ka të drejtë të mbajë një kopje të këtij raporti dhe të paraqesë observacionet e veta me shkrim.

Kur në përfundim të një kontrolli arrihet në konkluzionin se tatimpaguesi ka fshehur me dashje të ardhurat e tij me synimin për të mos paguar të gjitha detyrimet e tij tatimore, organet tatimore janë të detyruara të zbatojnë fillimisht të gjitha procedurat e nxjerrjes së detyrimeve dhe të marrin të gjitha masat ligjore administrative. Pas marrjes së këtyre masave, në zbatim të nenit 180 të Kodit Penal, për tatimpaguesin në fjalë, kryetari i degës së tatimeve të rrethit përkatës, fillon procedurën e denoncimit penal, siç përcaktohet në pikën 3.1.7 të këtij udhëzimi, në organet e prokurorisë.

Për të ushtruar kontrolle punonjësit e organeve tatimore paraqesin identitetin e tyre.

5.2. Gjatë ushtrimit të kontrollit tek tatimpaguesi, kur për shkak të vështirësive që paraqet ky kontroll (të cilat vijnë nga procesi teknologjik që zbaton tatimpaguesi, nga lloji specifik i veprimtarisë etj.) është i nevojshëm mendimi i specialistit të fushës përkatëse, punonjësit e organeve tatimore kanë të drejtë të kërkojnë asistencën e ekspertëve të këtyre fushave. Megjithatë, informacioni konfidencial, që ka të bëjë me sekretin tregtar dhe rezultatin financiar të tatimpaguesit, nuk i jepet ekspertit.

5.3. Pesëmbëdhjetë për qind e të ardhurave tatimore, të arkëtuara dhe të paapeluara nga tatimpaguesit, që rrjedhin nga zbulimet e kryera nga organet tatimore, përdoren nga këto të fundit për investime të ndryshme, për shpërblimin e punonjësve etj. Kurse 5 për qind e këtyre të ardhurave, të arkëtuara dhe të paapeluara, përdoren për shpërblimin e informatorëve të mundshëm që kanë dhënë informacionet, nëpërmjet të cilave është arritur të kryhet zbulimi i të ardhurave.

6. DHËNIA E INFORMACIONIT

6.1. Dhënia automatike e informacionit

6.1.1. Për të siguruar llogaritjen e saktë të detyrimeve tatimore, organet tatimore përdorin çdo burim të mundshëm informacioni të vlefshëm për këtë qëllim.

Personat fizikë dhe juridikë, si edhe organizmat e ndryshme qeveritare janë të detyruar t'u japin organeve tatimore informacione të ndryshme për përcaktimin sa më të saktë të situatës ekonomiko-financiare të tatimpaguesit, të detyrimit të tij tatimor etj. Ata janë gjithashtu të detyruar të lejojnë organet tatimore të shqyrtojnë të gjitha dokumentet tatimore dhe çdo dokument tjetër që shërben për llogaritjen e saktë të detyrimeve tatimore.

6.1.2. Detyrohen të japin informacionet e duhura, në mënyrë automatike, pa kërkesën e organeve tatimore, të gjithë personat e mëposhtëm:

a. Sistemi gjyqësor, për të gjitha rastet kur tatimpaguesit pushojnë aktivitetin, shpërndahen ose pësojnë ndryshime thelbësore brenda kuptimit të ligjit nr. 7638, datë 19.11.1992 "Për shoqëritë tregtare". Gjykatat njoftojnë organet tatimore për të gjitha vendimet që marrin lidhur me mbylljen e veprimtarisë, me shpërndarjen e shoqërive, si dhe me ndryshimet thelbësore që pësojnë shoqëritë (ndryshime të cilat në bazë të ligjit "Për shoqëritë tregetare", njihen me vendim gjykate), brenda 5 ditëve nga dita e marrjes së vendimeve. Kur bëhet fjalë për detyrime tatimore të papaguara nga shoqëritë, të cilat kërkojnë të çrregjistrohen, gjykatat nuk mund të nxjerrin një vendim përfundimtar, derisa organet tatimore të vërtetojnë se janë paguar të gjitha detyrimet tatimore. Gjykata dërgon në organet tatimore një kopje të vendimeve gjyqësore së bashku me kërkesën e tatimpaguesit.

b. Organet doganore janë të detyruara të shënojnë në fletën e zhdoganimit të importeve dhe në fletën e doganimit të eksporteve, numrin e identifikimit të tatimpaguesit sipas certifikatës së TVSH-së, kodin fiskal të tij, vitin dhe vendin ku është regjistruar tatimpaguesi. Ato janë të detyruara të mos bëjnë veprime zhdoganimi e doganimi të mallrave, kur tatimpaguesit nuk paraqesin certifikatën e regjistrimit si tatimpagues dhe certifikatën e TVSH-së. Drejtoria e përgjithshme e Doganave, i dërgon zyrtarisht Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve sipas përcaktimit të bërë në një aktmarrëveshje të lidhur midis dy drejtorive të përgjithshme, të dhëna analitike të tatimpaguesve që kanë kryer importe dhe eksporte gjatë muajit. Ky informacion duhet të përmbajë domosdoshmërisht të dhënat identifikuese të tatimpaguesit si emrin tregtar të tij, NIPT-in, vlerën doganore dhe detyrimet tatimore të paguara në doganë. Të dhënat e dërguara janë të ndara për secilin tatimpagues dhe për çdo rreth.

c. Zyrat e regjistrimit të pasurive janë të detyruara të dërgojnë në organin tatimor të rrethit përkatës, brenda datës 10 të muajit pasardhës, një listë të akteve të regjistrimit të pasurisë, e cila përmban llojin e pasurisë që tjetërsohet, emrin e shitësit, tatimin e paguar (të mbajtur në burim) dhe vleftën përkatëse të pasurisë së shitur apo të tjetërsuar. Kjo listë përmbledh si rastet e kalimit të pronësisë nëpërmjet shitjes, ashtu edhe rastet e dhurimit e të trashëgimisë.

d. Punëdhënësit privatë dhe shtetërorë janë të detyruar të dërgojnë në organin tatimor të rrethit përkatës, brenda muajit janar të vitit pasardhës, listën e të gjithë të punësuarve të vitit të mëparshëm, pagën vjetore të tyre dhe tatimin mbi pagat të mbajtur në burim në momentin e pagesës.

6.2. Dhënia e informacionit me kërkesën e organeve tatimore

Gjatë një kontrolli të ushtruar tek një tatimpagues, për të përcaktuar në mënyrë reale detyrimet e tij tatimore, organet tatimore mund të kenë nevojë që të disponojnë informacione të tjera shtesë për këtë tatimpagues. Në këtë rast, organet tatimore kanë të drejtë të kërkojnë nga çdo person i tretë, që ka marrëdhënie biznesi direkte apo indirekte me tatimpaguesin, që përkundrejt kërkesës me shkrim të organeve tatimore të japin çdo informacion që u kërkohet. Kërkesa nga organet tatimore, bëhet me shkrim. Të gjithë personat e tretë (përfshirë këtu edhe bankat), të përcaktuar në nenin 67 të ligjit, janë të detyruar të kthejnë përgjigje dhe të japin informacionin e kërkuar nga organet tatimore brenda 30 ditëve nga data e kërkesës me shkrim të organit tatimor. Data e kërkesës së organeve tatimore konsiderohet data në të cilën kërkesa është dorëzuar nga ana e tyre në postë ose tek personi i tretë, të cilit i kërkohet informacioni (në rastin kur kërkesa dërgohet dorazi).

6.3. Buxheti i administratës tatimore

6.3.1. Buxheti i Shtetit siguron fondet e nevojshme për funksionimin e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve dhe të degëve të saj në rrethe, nëpërmjet akordimit çdo vit në buxhetin e Drejtorisë së Përgjithshme, të shpenzimeve sipas zërave përkatës. Shpenzimet për fondin e pagave, për sigurimet shoqërore dhe shpenzimet operative përballohen në masën 100 për qind nga Buxheti i Shtetit. Nevojat për investime përballohen nga Buxheti i Shtetit dhe nga fondet që i lihen Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve sipas nenit 19 të ligjit.

6.3.2. Në zbatim të nenit 19 të ligjit, Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve i lihet 1 për qind e të ardhurave tatimore të arkëtuara. Shuma që i lihet Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve mund të përdoret për qëllimet e mëposhtme:

a. Jo më pak se 60 për qind e të gjithë shumës për investime të ndryshme dhe për trajnimin e punonjësve të administratës tatimore qendrore dhe të degëve të tatimeve.

b. Deri në 40 për qind e të gjithë shumës për shpërblimin e punonjësve të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve dhe të degëve të tatimeve në rrethe.

Përjashtimisht për vitet 2001, 2002 dhe 2003, Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve i lihet 2 për qind e të ardhurave tatimore të arkëtuara, të cilat përdoren 70 për qind për investime dhe 30 për qind për shpërblime.

Fondi që i lihet Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, krijohet në fund të çdo dymujori, mbi bazën e realizimit të të ardhurave tatimore të dymujorit. Për dymujorin e fundit të vitit, ky fond krijohet brenda muajit dhjetor në bazë të të dhënave të 11 mujorit dhe realizimit të pritshëm të muajit dhjetor. Mbas daljes së rezultateve të dymujorit përkatës dhe rakordimit të tyre me degët e thesarit e të buxhetit, Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve llogarit shumën që i takon të përdorë për nevojat e saj dhe i kërkon Drejtorisë së Thesarit e të Buxhetit në Ministrinë e Financave të urdhërojnë xhirimin e shumave në llogarinë përkatëse të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve.

Në zbatim të nenit 19 të ligjit, pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve funksionon

këshilli i tatimeve, që përbëhet nga Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve, i cili është edhe kryetar i këtij këshilli, nga zëvendësdrejtorët e përgjithshëm dhe drejtori i personelit, financës e shërbimeve.

Mënyra e shpërndarjes sipas zërave të shpenzimeve të fondeve që i lihen Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, përcaktohet nga këshilli i tatimeve. Ndërsa ndarja sipas rretheve dhe mënyra e administrimit të këtyre fondeve bëhet nga Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve.

Në zbatim të nenit 20 "Burimet njerëzore të administratës tatimore", punonjësit e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, gëzojnë statusin e nëpunësit civil dhe trajtohen në përputhje me rregullat dhe kriteret e përcaktuara në ligjin nr.8549, datë 11.11.1999 "Për statusin e nëpunësit civil" dhe të gjitha dispozitave nënligjore të dala në zbatim të këtij ligji. Ndërsa punonjësit e degëve të tatimeve në rrethe do të vazhdojnë të trajtohen sipas dispozitave të Kodit të Punës, duke lidhur kontrata midis tyre dhe Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve.

7. SHFUQIZIME

Me hyrjen në fuqi të këtij udhëzimi, udhëzimi i Ministrit të Financave nr.5, datë 12. 2.2002 "Për procedurat tatimore", shfuqizohet.

8. HYRJA NË FUQI.

Ky udhëzim hyn në fuqi me botimin në Fletoren Zyrtare.

MINISTRI I FINANCAVE
Kastriot Islami

UDHËZIM SHTESE
nr.3, datë 10.4.2003

PËR "TATIMIN MBI VLERËN E SHTUAR"

Në mbështetje të nenit 58 dhe pikës 5 të nenit 33 të ligjit nr.7928, datë 27.4.1995 "Për TVSH-në", Ministri i Financave

U D H Ë Z O N:

Operatorët kryesorë të telekomunikacioneve llogarisin dhe paguajnë TVSH-në për vlerën e plotë të kartave telefonike të parapaguara që ata i furnizojnë distributorëve të tyre.

Me vlerë të plotë do të kuptohen çmimi i shpallur ose çmimi përfundimtar i sugjeruar nga operatori kryesor që e emeton atë.

Furnizimi i këtyre kartave në vazhdim nga distributorët do të konsiderohet jashtë objektit të TVSH-së dhe distributorët nuk kanët të drejtë të kreditojnë TVSH-në e faturuar nga operatorët kryesorë në lidhje me këto karta.

Ndërkohë, distributorët e kartave telefonike të parapaguara i faturojnë operatorit kryesor vlerën e komisionit që ato përfitojnë për shërbimin që kryejnë. TVSH-ja e llogaritur në këtë rast është

e kredituesshme për operatorin kryesor.

Shembull:

1. Supozojmë që operatori kryesor i telekomunikacionit X hedh në treg karta telefonike me çmim të shpallur 1000 lekë (përfshirë TVSH-në).

Kjo shoqëri do të lëshojë një faturë ku TVSH-ja e llogaritur do të jetë:

833,4 + 166,6 (TVSH) = 1000 lekë

2. Shoqëria distributore Y që blen kartën me faturën e mësipërme, nuk llogarit më TVSH-në në rishitjen e kësaj karte dhe nuk ka të drejtë të kreditojë 166.6 lekë TVSH të faturës së lëshuar nga operatori kryesor.

3. Në rast se për shërbimin që i kryen operatorit kryesor X, distributori Y përfiton një komision në masën 15% të çmimit të shpallur të kartës = 150 lekë, atëherë ai i lëshon një faturë tatimore me TVSH, ku TVSH-ja e llogaritur do të jetë:

150:6 = 25 lekë

pra, 125 + 25 (TVSH) = 150 lekë

4. Operatori kryesor X ka të drejtë të kreditojë TVSH-në në blerje për shumën 25 lekë.

Për kartat telefonike të furnizuara distributorëve nga operatorët kryesorë para datës së hyrjes në fuqi të këtij udhëzimi, do të vazhdohet të llogaritet e paguhet TVSH-ja nga distributorët deri në shitjen e tyre përfundimtare.

Distributorët janë të detyruar të vazhdojnë të mbajnë regjistrime të mjaftueshme për sasinë e kartave të furnizuara atyre dhe të shitura prej tyre dhe t'ua paraqesin organeve tatimore, kur këto e kërkojnë.

MINISTRI I FINANCAVE
Kastriot Islami

U R D H Ë R
Nr. 52, datë 29.4.2003

PER MIRATIMIN E UNIFORMËS SË POLICISË SË BASHKISË DHE TË KOMUNAVE

Në mbështetje të pikës 4 të nenit 102 të Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë dhe nenit 14 të ligjit nr. 8224, datë 15.5.1997 "Për organizimin dhe funksionimin e policisë së bashkisë dhe të komunës", ndryshuar me ligjin nr. 8335, datë 23.4.1998,

U R D H Ë R O J :

1. Miratimin e uniformës së policisë së bashkisë dhe të komunës, sipas modelit bashkëlidhur.

2. Bashki dhe komuna të veçanta, nëse e gjykojnë të nevojshme, mund të propozojnë për miratim, uniformë të ndryshme nga modeli i mësipërm.

Ky urdhër hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

MINISTRI I PUSHTETIT VENDOR DHE DECENTRALIZIMIT
Ben Blushi

PËRSHKRIMI I UNIFORMËS

Uniforma do të jetë 4 llojesh
Uniforma e shërbimit veror
Uniforma e shërbimit dimëror
Uniforma e stërvitjes verore
Uniforma e stërvitjes dimërore

Uniforma ceremoniale (për skuadrën e ceremonive)

Nr	Artikulli	Përshkrimi
1	Xhaketa dimërore	Stof leshi blu i errët copë ushtarake, me fileto të kuqe përgjatë spaletave me 4 xhepa dhe me kopsa metalike të bardha.
2	Pantallona dimërore	Stof idem xhaketa
3	Kravata	Blu e mesme, sintetike, gjerësia max. 7-8 cm
4	Këmisha	Pambuku të kaltra me mëngë të shkurtëra
5	Spaletat (1 palë)	Dok i plastifikuar 6x9 cm, blu me kornizë të kuqe plastike, imitim thurje
6	Kapelja	Tip oficeri, blu e errët, me stemën e bashkisë/komunës në qendër me kopsa metalike si të xhaketës
7	Rripi i mesit+rrip krahëqafë	Model oficeri, prej lëkure, i bardhë me gjerësi 4.5-5 cm + kundërrrip krahëqafë me togzë metalike katrore
8	Shkopi i gomës	I bardhë, i pajisur me: Varësen për në dorë Varësen për në brez
9	Këllëfi i radios	Prej lëkure të bardhë idem rripi i mesit, tip universal
10	Prangat	Metalike të nikeluara
11	Këllëfi i prangave	Prej lëkure të bardhë idem rripi i mesit
12	Çantë dokumentesh	Prej lëkure të bardhë idem rripi i mesit, me rrip supi
13	Bilbil	Metalik i varur me zinxhir dhe me kapse. I gjithë i nikeluar
14	Tesera	Prej lëkure të zezë, me vend për kartën dhe distiktivin njohës
15	Këllëfi i pistoletës	Prej lëkure të bardhë idem rripi i mesit, madhësia pistoleta tip TT + i pajisur me varëse spirale
16	Këllëf karikatori	Prej lëkure idem rripi i mesit
17	Rrip mesi ushtarak sintetik komplet	Blu e errët me gjerësi 6 cm me togzë plastike. Kompleti përmban: Rripin Këllëfin e pistoletës Mbajtësen e prangave Mbajtësen e radios Varësen e shkopit të gomës
18	Doreza parade	Të bardha pambuku
19	Kordonat e paradës	Kordona ngjyrë argjëndi të gërshetuara, me maja metalike të nikeluara
20	Shpata e paradës	Tip italian e nikeluar me varësi të argjenduara
21	Helmeta e paradës	E bardhë, model europian i policisë bashkisë/komunës
22	Uniformë stërvitje dimërore	Xhaketa prej doku blu dimëror, me fashë fluoreshente të bardhë në shpinë, me spaleta të hapshme, me brez llastiku, me kopsa metalike me sustë, me 4 xhepa, e përforcuar në bërryla. Pantallona doku idem xhaketa, me gjunjë të përforcuar
23	Berreta	Për uniformën e stërvitjes. Blu me stemën e bashkisë/komunës të thurur
24	Pulovër	Prej leshi blu të errët, me jakë V, me veshje të brendshme sintetike kundër shiut dhe erës, me përforcime doku në bërryla dhe supe, me spaleta doku dhe xhep të vogël
25	Xhup	Blu i errët, copë sintetike me veshje kundër shiut dhe erës, me xhup të brendshëm të zmontueshëm me mbushje puplash, me spaleta, me shirita fluoreshentë dhe me rrip mesi floureshent
26	Këpucët	Ushtarake, të zeza, me kambale

27	Distinktiv krahu	Stema e bashkisë/komunës me thurje dhe diciturën “POLICIA BASHKIAKE_____” ose “POLICIA E KOMUNËS_____” e vendosur në krahun e majtë
28	Distiktivi njohës	Metalik mbi xhepin e majtë të sipërm të xhaketës dhe përmban stemën e bashkisë/komunës dhe numrin personal

Shënim: Çdo njësi e qeverisjes vendore, sipas pika 6 dhe 27, në kapele dhe në krahun e majtë të xhaketës vendos emblemën e vet, të miratuar nga këshilli përkatës.